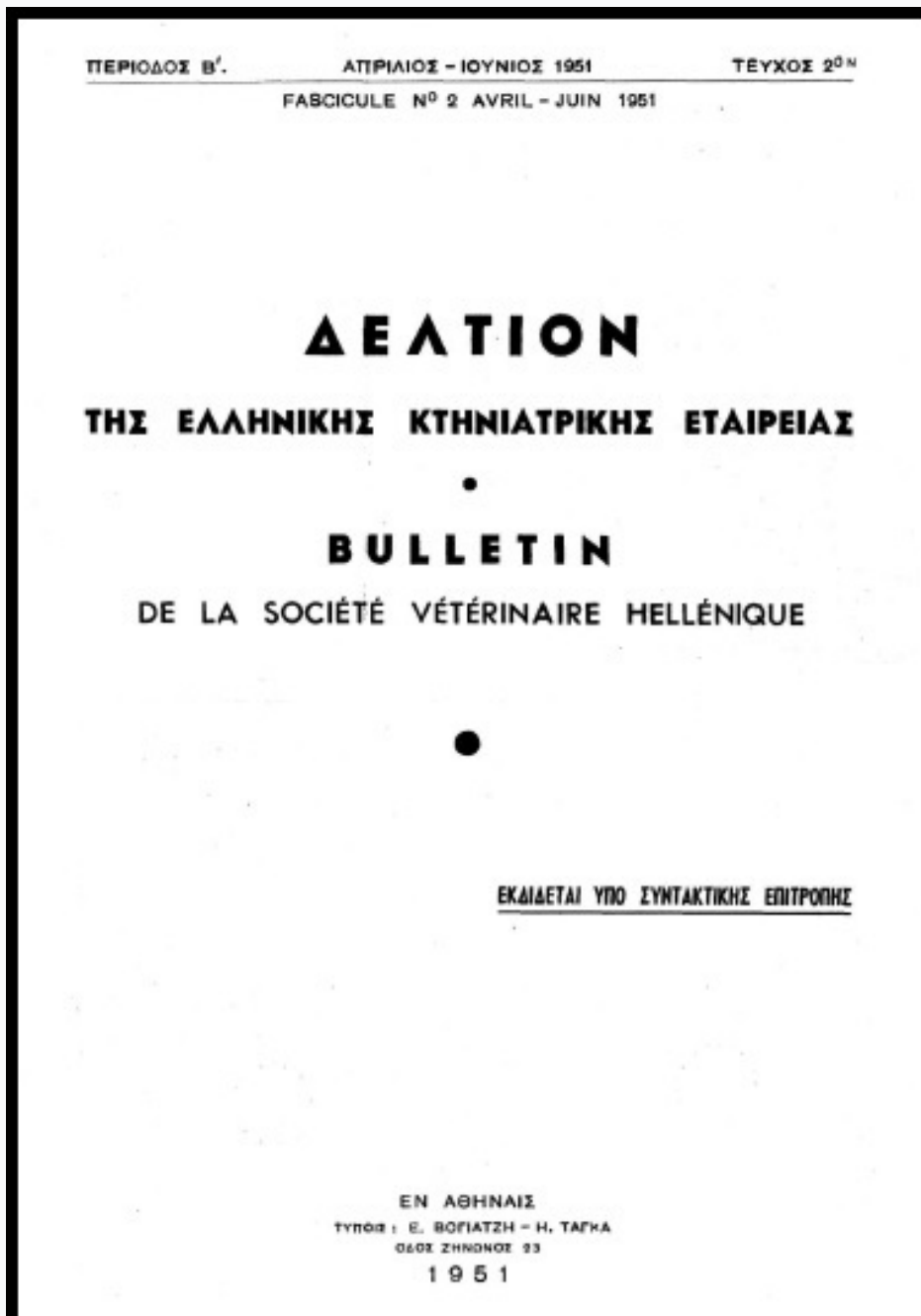

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 2, No 2 (1951)

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

•

BULLETIN

DE LA SOCIÉTÉ VÉTÉRINAIRE HELLÉNIQUE

•

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ : Ε. ΒΟΓΙΑΤΖΗ - Η. ΤΑΓΚΑ

ΟΔΟΣ ΖΗΝΩΝΟΣ 23

1951

Έτησία συνδρομή Δραχ. 50.000

Διά τούς κ. κ. Κτηνιάτρους . . > 40.000

Τιμή κατά τεύχος > 10.000

Εμβάσματα και Έπιταγαί.

κ. Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗΝ

Κτηνιατρικόν

Μικροβιολογικόν Ίνστιτούτον

ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ—ΑΘΗΝΑΙ — Τηλ. 55.711

Διευθυντής Συντάξεως και Ύλης

κ. Ι. Σ. ΜΑΝΙΑΤΑΚΗΣ

τ. Νομοκτηνίατρος

Σατωβριάνδου 39, Άθήναι — Τηλ. 54.011

Chef de Redaction

Dr JEAN S. MANIATAKIS

Ex Vétér. Departemental

39 rue Satovriandou - Athènes

Παρακαλοϋνται οί λαβόντες τὸ παρὸν τεϋχος ὅπως σὺν τῇ ἀποστολῇ τῆς συνδρομῆς των, γνωρίσωσιν εἰς τὴν Σύνταξιν τοῦ Δελτίου τὴν ἀκριβῆ διεϋθυνσίν των καὶ τὰς ἐκάστοτε μεταβολὰς αὐτῆς πρὸς ἀποφυγὴν ἀνωμαλιῶν περὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Δελτίου. Οἱ μὴ ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεϋχος ἐκάστου ἔτους θεωροϋνται αὐτοδικαίως ἐγγεγραμμένοι ὡς συνδρομηταί.

Καταχωρήσεις διαφημίσεων κατόπιν συμφωνίας. Διὰ τούς κ. κ. Κτηνιάτρους ἰδιαίτερον τιμολόγιον. Τὰ ἀνάτυπα πληρώνονται κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατόπιν εἰδικῆς ἐντολῆς.

Β'. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Π ρ ό ς

ἅπαντας τοὺς κ. κ. Κτηνιάτρους

Ἀγαπητὲ Κύριε Συνάδελφε,

Κατὰ τὸ λαβὸν Χώραν κατ' Ἰανουάριον 1951 Ἀ' Κτηνιατρικὸν Συνέδριον ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Υ. Γεωργίας, ἀπεφασίσθη ὅπως καθιερωθεῖ ὁ θεσμὸς τῶν ἑτησίων Πανελληνίων Κτηνιατρικῶν Συνεδρίων ἵνα, ἀφ' ἑνὸς μὲν δίδεται ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς κ. κ. Συναδέλφους ὅπως συζητῶντες τὰ ἐπίκαιρα ζητήματα τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιστήμης κατατοπίζονται ἐπὶ τῶν νεωτέρων προσκλήσεων αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ προκύπτωσι χρήσιμα πορίσματα, ἅτινα θὰ δύνανται νὰ εἶναι ἐπωφελῆ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν μαστιζουσῶν τὴν Ἑλληνικὴν Κτηνοτροφίαν νόσων.

Π ρ ό ς τ ό ν σ κ ο π ό ν τ ο ῦ τ ο ν

Ἡ Ὄργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἣτις ἐξελέγη παμψηφεί κατὰ τὴν πρώτην συνέλευσιν τῆς Ἑλλ. Κτην. Ἐταιρ. τοῦ Ἰουλίου ἐ. ἔ. καθώρισεν Ἡμερησίαν Διάταξιν περιλαμβάνουσαν θέματα, ἅτινα λίαν προσεχῶς θέλουσι ἀνακοινωθεῖ δι' ἰδιαιτέρας ἐγκυκλίου.

Παρακαλοῦνται ὅθεν οἱ κ. κ. Συνάδελφοι οἱ ὅποιοι θὰ ἤθελον νὰ ἀναπτύξωσιν εἰσηγήσεις, ἢ ν' ἀνακοινώσωσι ἐπιστημονικὰς αὐτῶν παρατηρήσεις, νὰ ἀναγγείλωσι μὲν εἰς τὸν Γραμματέα τοῦ Συνεδρίου κ. Κ. Ταρλατζῆν τὸν τίτλον τῆς ἀνακοινώσεως αὐτῶν μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου ἐ. ἔ., νὰ ἀποστείλωσι δὲ πρὸς τὸν ἴδιον, δακτυλογραφημένον ἀντίτυπον αὐτῆς τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ.

Ἐφιστάται ἡ προσοχὴ τῶν κ. κ. Συναδέλφων ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προθεσμίων, ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν ὁποίων θὰ ἐξαρτηθῆ κατὰ μέγα μέρος ἡ ἐπιτυχία τοῦ Συνεδρίου μας.

Οἴκοθεν νοεῖται, ὅτι πλὴν τῶν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἀναφερομένων θεμάτων, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἕτερον ἐπιστημονικὸν θέμα δύνανται νὰ εἶναι ἀντικείμενον εἰσηγήσεως ὑπὸ μορφήν ἐλευθέρως ἀνακοινώσεως.

Ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῆς συγκλήσεως ὁρισθῆσονται βραδύτερον.

Εὐελπιστοῦντες ὅτι πάντες οἱ κ. κ. Συνάδελφοι θὰ θεωρήσωσι ζήτημα τιμῆς διὰ τὸν κλάδον μας τὴν ὅσον ἔνεστι μεγαλύτεραν ἐπιτυχίαν τοῦ Συνεδρίου, διαβιβάζομεν εἰς πάντας θερμούς Συναδελφικούς χαριετισμούς.

Ἐντολῇ τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς

Ὁ Γραμματεὺς
Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ Δ. Ε. Κ. Ε.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς κ. κ. Συναδέλφους, τῶν ὁποίων τόσον ἡ ἐγγραφὴ ὡς μελῶν εἰς τὴν «Ἑλληνικὴν Κτηνιατρικὴν Ἑταιρείαν» ὅσον καὶ ἰδίᾳ ἡ τακτοποίησις τῶν συνδρομῶν τῶν ἑκασταχοῦ εὑρισκομένων Ἑταίρων, ὡς εἶκόσ, ἀποτελεῖ τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν τῆς τακτικῆς ἐκδόσεως τοῦ «Δελτίου» καὶ τῆς ἀριωτέρας ἐμφανίσεως αὐτοῦ πρὸς ἐπαξίαν ἀντιπροσώπευσιν τῆς δλότητος τῆς Κτηνιατρικῆς μας οἰκογενείας, συνιστῶμεν ἐνθέρμως τὴν ταχύτεραν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν συμβολὴν των.

Προκειμένου δὲ νὰ καταρτισθῇ καὶ δημοσιευθῇ εἰς προσεχῆς τεῦχος ἀκριβῆς ἐπετηρὶς τῶν Ἑλλήνων Κτηνιάτρων, παρακαλοῦμεν αὐτίς τοὺς κ.κ. Συναδέλφους, ὅπως ἀποστείλωσι τὸ ταχύτερον εἰς τὴν Σύνταξιν τοῦ Δελτίου πλήρη τὰ προσωπικὰ αὐτῶν στοιχεῖα ἤτοι: Ὀνοματεπώνυμον, διεύθυνσιν μονίμου κατοικίας, ἔτος ἀποκτήσεως διπλώματος, τὴν ἐξ ἧς ἔλαβον τοῦτο Σχολήν, ὡς καὶ τὴν ἐνεστῶσαν αὐτῶν κατάστασιν (πολιτικῆς ἢ Στρατιωτικῆς των ὑπηρεσίας, ἰδιώτου ἐξασκούντος ἢ μὴ τὸ ἐπάγγελμα του, Σύνταξιούχου πολιτικοῦ ἢ Στρατιωτικοῦ).

I. Σ. Μ.

ΑΙ ΜΑΣΤΙΤΙΔΕΣ ΤΩΝ ΑΓΕΛΑΔΩΝ ΚΑΙ Η ΑΠΟ ΑΠΩΦΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΥΤΩΝ (*)

Υ π ό

Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗ και Θ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Κτηνιάτρων - Μικροβιολόγων

(Τοῦ Κτηνιατρικοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν Υ. Γ.)

Πρὶν ἢ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματός μας, ἐπιθυμοῦμεν νὰ τονίσωμεν ὅτι δὲν προτιθέμεθα νὰ ἐξετάσωμεν τὰς μαστίτιδας ἐν λεπτομερεία, καθ' ὅσον εἴμεθα βέβαιοι ὅτι αὐταὶ εἶναι ἐπαρκῶς γνωσταί. Θεωροῦμεν ὅμως σκόπιμον νὰ παρουσιάσωμεν ἐνταῦθα δεδομένα τινὰ ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ζητήματος παρ' ἡμῖν, καὶ νὰ συγκρίνωμεν αὐτὰ πρὸς τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν, ἐν συνεχείᾳ δὲ ν' ἀναλύσωμεν τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον παρουσιάζουσι διὰ τὴν Δημοσίαν Ὑγείαν νόσοι τινὲς τοῦ μαστοῦ τῆς ἀγελάδος, ὡς καὶ ὠρισμένοι ἄλλαι νόσοι μεταδιδόμεναι διὰ τοῦ γάλακτος εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Μ Ε Ρ Ο Σ Α'

Αἱ Μαστίτιδες ὡς νόσοι τῶν Ἀγελάδων

Αἱ μαστίτιδες ἀποτελοῦσιν, ὡς γνωστόν, ὁμάδα νόσων τοῦ μαστοῦ τῆς ἀγελάδος, ὀφειλομένων εἰς τὴν εἴσοδον καὶ ἐγκατάστασιν ἐντὸς τοῦ παρεγχύματος τοῦ ὄργάνου τούτου διαφόρων μικροοργανισμῶν, οἱ ὅποιοι προκαλοῦσιν ἐν συνεχείᾳ ἀλλοιώσεις ποικίλλοντος βαθμοῦ, δυναμένας νὰ ἐξιχθῶσι μέχρι τῆς ὀλοσχεροῦς καταστροφῆς τοῦ ὄργάνου τούτου καὶ τῆς ἐλαττώσεως ἢ καὶ τελείας διακοπῆς τῆς ἐκκρίσεως τοῦ γάλακτος.

Αἱ ζημίαι αἱ προκαλούμεναι εἰς τὴν ἐθνικὴν καὶ ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν μας εἶναι ἀναμφιβόλως σημαντικώταται, ἀλλὰ δύνανται δυσχερῶς νὰ ὑπολογισθῶσι. Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ὑπολογίζεται, ὅτι ἡ ἐκ τῶν μαστιτίδων ἐτησίᾳ ζημία ἀνέρχεται εἰς Δολλάρια 100.000.000. Αὐτὸς εἶναι ὁ λό-

(*) Ἀνεκοινώθη εἰς τὸ Α'. Κτηνιατρικὸν Συνέδριον. Ἀθήναι, Ἰανουάριος 1951.

γος διὰ τὸν ὅποιον αἱ μαστίτιδες ἀποτελοῦσι ἀντικείμενον σοβαρᾶς μελέτης αὐτόθι.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ προκαλοῦντα ἐν Ἑλλάδι τὰς μαστίτιδας νοσογόνα αἷτια, ταῦτα δύνανται νὰ ταξινομηθῶσι ὡς ἀκολούθως :

Π Ι Ν Α Ξ Ι.

Συχνότης τῶν Μαστιτίδων κατὰ τὰ ἔτη 1948—1950

1) Σταφυλοκοκκική μαστίτις	553	62 %
2) Στρεπτοκοκκική μαστίτις	207	23 %
3) Κολοβακτηριδιακή μαστίτις	97	11 %
4) Πυοβακιλλική μαστίτις	12	2 %
5) Φυματιώδης μαστίτις	12	2 %

Τὰ στατιστικὰ ταῦτα δεδομένα ἀναφερόμενα εἰς τὴν τριετίαν 1948—1949—1950 εὐρίσκονται εἰς σαφῆ ἀντίθεσιν πρὸς τὰ μέχρι πρό τινος καὶ διεθνῶς παραδεδεγμένα, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ Στρεπτοκοκκικὴ μαστίτις ἤρχετο πρώτη μὲ δευτέραν κατὰ σειρὰν συχνότητος τὴν Σταφυλοκοκκικὴν τοιαύτην. Πράγματι ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν παρὰ τῷ Κ. Μ. Ι. τηρουμένων βιβλίων κατὰ τὴν πρὸ τῆς χρήσεως τῶν ἀντιβιοτικῶν καὶ Σουλφοναμιδῶν περίοδον εἶχονεν τὰ ἐξῆς δεδομένα.

Π Ι Ν Α Ξ ΙΙ.

Συχνότης Μαστιτίδων κατὰ τὰ ἔτη 1938—1946.

1) Στρεπτοκοκκική μαστίτις	86	45 %
2) Σταφυλοκοκκική μαστίτις	62	32 %
3) Κολοβακτηριδιακή μαστίτις	23	12 %
4) Πυοβακιλλική μαστίτις	12	6 %
5) Φυματιώδης μαστίτις	10	10 %

Ἡ ἀναστροφή αὕτη τῆς σχέσεως μεταξὺ Στρεπτοκοκκικῆς καὶ Σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος παρατηρηθεῖσα καὶ ἀλλαγῆ ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὸν πίνακα ΙΙ εἶναι ἀξία ἐξάρσεως, καθ' ὅσον ὀφειλομένη, καθ' ἡμετέραν γνώμην, εἰς τὴν εὐνοϊκὴν ἐπίδρασιν τῆς Πενικιλίνης ἐπὶ τοῦ στρεπτοκόκκου τῆς μεταδοτικῆς μαστίτιδος, ἐπιτρέπει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ νόσος αὕτη θέλει εἰς τὸ μέλλον περιορισθῆ ἔτι πλέον.

Π Ι Ν Α Ξ ΙΙΙ.

Συχνότης μαστιτίδων εἰς Ames Iowa (κατὰ PACKER)

1) Σταφυλοκοκκική μαστίτις	76 %
2) Στρεπτοκοκκική μαστίτις	18 %
3) Διάφοροι	6 %

Οἱ Pouden και Murphy ὡσαύτως, ὡς ἀνεκοίνωσαν ἡμῖν προφορικῶς, παρετήρησαν τὸ αὐτὸ φαινόμενον, τῆς μεταβολῆς δηλ. τῆς συχνότητος τῶν Μαστιτίδων.

Ἄτυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς κατὰ τῆς Σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος ἐφαρμοζομένης θεραπευτικῆς ἀγωγῆς, διότι ὁ Σταφυλόκοκκος εἶναι ὡς γνωστὸν πολὺ πλεον ἀνθεκτικὸς ἔναντι τῆς Πενικιλίνης ἀπὸ τὸν Στρεπτόκοκκον. Ἴσως τὸ γεγονός τοῦτο ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπὸ πολλῶν ὑποστηριζομένην ἀποψιν τῆς δημιουργίας πενικιλλιοαντόχων μικροοργανισμῶν, ἐξηγεῖ τὴν παρατηρούμενην σχετικὴν αὐξῆσιν τῶν εἰς τὸν Σταφυλόκοκκον ὀφειλομένων περιστατικῶν Μαστίτιδος.

Ἦδη ὅμως ἡ προσθήκη εἰς τὸ κτηνιατρικὸν ὄπλοστάσιον νεωτέρων ἀντιβιοτικῶν, ὅπως ἡ χρυσομυκίνη, ἥτις εἰς λίαν ἐπιτυχεῖς πειραματικὰς ἐργασίας ἔδωσε ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνουσα τὴν ἴασιν 90 % μὲν τῶν Στρεπτοκοκκικῶν, 70 % δὲ τῶν Σταφυλοκοκκικῶν μαστιτίδων, δίδει καλὰς ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον.

Ἄς προσθέσωμεν ἤδη ὅτι ἡ Στρεπτομυκίνη ὑπὸ ὥρισμένης προϋποθέσεως ἔχει λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, τόσον ἐπὶ τῆς Κολοβακτηριδιακῆς ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς Σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος. Πράγματι δὲ χρησιμοποιουμένη ἐγκαίρως, δηλαδὴ εὐθὺς ἄμα τῇ ἐκδηλώσει τῶν πρώτων νοσηρῶν φαινομένων εἰς ἐγγύσεις τόσον ἐνδομυκίως ὅσον καὶ ἐντὸς τοῦ μαστοῦ καὶ εἰς μεγάλας ποσότητας, ἐπιφέρει εἰς πλείστας περιπτώσεις τὴν κλινικὴν καὶ μικροβιολογικὴν ἴασιν.

Ὅσον ἀφορᾷ τέλος τὸν Πυοβάκιλλον, ἐνῶ ὁ ὄργανισμὸς οὗτος εἶναι ἰn vitro εὐαίσθητος εἰς τὴν Πενικιλίνην, εἰς τὰς περιπτώσεις Πυοβακίλλικῆς μαστίτιδος λόγῳ τῆς δημιουργίας ἀποστημάτων, εὕρισκομένων κατὰ βάθος ἐντὸς τοῦ μαστοῦ, ἡ ἴασις εἶναι ἀδύνατος, προφανῶς διότι οἱ ἐντὸς τῶν ἀποστημάτων μικροοργανισμοὶ καθίστανται ἀπόρροιστοι εἰς τὸ ἀντιβιοτικὸν τοῦτο.

Διερωτᾶται ὅμως κανεὶς, ἐὰν αἱ προσπάθεισί μας πρέπει νὰ τείνουν πρὸς τὴν θεραπείαν μᾶλλον παρὰ πρὸς τὴν πρόληψιν τῶν μαστιτίδων, καὶ ἂν ὑπὸ τὸ φῶς τῶν συγχρόνων ἀντιλήψεων ὑπάρχει δυνατότης ἀνοσοποιήσεως τῶν ἀγελάδων κατὰ τῶν νόσων τούτων.

Ἄτυχῶς πᾶσαι αἱ μέχρι τοῦδε ἐρευνᾶι ἀπέληξαν εἰς ἀρνητικὰ ἀποτελέσματα. Δὲν φαίνεται, ἐκ τῶν μέχρι σήμερον τοῦλάχιστον γενομένων προσπαθειῶν, ὅτι ὑπάρχει δυνατότης ἐπιτεύξεως ἀνοσίας.

Καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀντιθέτως κατὰ τινες ἐρευνητάς, ἡ εὐαίσθησία τοῦ μαστοῦ ἔναντι τῶν προκαλούντων τὰς Μαστίτιδας νοσογόνων αἰτίων φαίνεται αὐξάνουσα διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου. Εἰς τρόπον ὅστε διὰ τῶν διαδοχικῶν γαλακτοφοριῶν ὁ μαστὸς καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον

εὐαίσθητος εἰς τὰς μολύνσεις. Ἐφ' ἐτέρου ἢ μελέτη πολλῶν ἑκατοντάδων περιστατικῶν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ θεραπεία ὄχι μόνον δὲν δημιουργεῖ ἀνοσίαν, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι μᾶλλον εὐαίσθητοποιεῖ τὸν μαστὸν εἰς μεταγενεστέρας μολύνσεις.

Καὶ ἤδη τίθεται ἐνώπιον ἡμῶν τὸ ἐρώτημα : Διατὶ εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σταῦλον ὠρισμένα μὲν ἄτομα οὐδέποτε ἢ σπανιώτατα προσβάλλονται ὑπὸ μαστίτιδος, ἐνῶ ἄλλα διαιωμένα ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ ἀνήγοντα εἰς τὴν αὐτὴν φυλὴν, προσβάλλονται πλειστάκις ;

Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι εὐχερῆς.

Ἐν τοσοῦτῳ, τόσον κατὰ τὰς ἡμετέρας παρατηρήσεις, ὅσον καὶ κατὰ παρατηρήσεις γενομένας ὑπὸ πλείστον ἐρευνητῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἡ ὑπαρξίς εὐαίσθησις ἢ ἀνθεκτικότητα ἀποτελεῖ γεγονὸς διαπιστωθέν. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ ὑπάρχουσι σοβαραὶ ἐνδείξεις, ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἰδιότητες μεταδίδονται κληρονομικῶς εἰς τοὺς ἀπογόνους.

Ἐπ' ἐσχάτων αἱ ἀνωτέρω ἀντιλήψεις ἐπεκυρώθησαν διὰ πειραματικῶν ἐργασιῶν λαβουσῶν χώραν εἰς τὸν Γεωργικὸν Πειραματικὸν Σταθμὸν τῆς Νέας Ἑρσῆς.

Ἴσως θὰ πρέπει εἰς τὸ μέλλον, παραλλήλως πρὸς τὴν προσπάθειαν ἐπιτεύξεως ζώων ὑψηλῆς ἀποδόσεως, νὰ ἐπιλέγονται οἱ γεννιήτορες καὶ ὅσον ἀφορᾷ ἐπίσης τὴν ἐνδεχομένην ἀνθεκτικότητα αὐτῶν ἐναντι τῶν νόσων τοῦ μαστοῦ.

Ὁ τρόπος οὗτος τῆς ἀντιμετώπισεως τῶν μαστιτίδων δὲν εἶναι μοναδικὸς διὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν νόσων. Ἡ αὐτὴ προσπάθεια καταβάλλεται ἤδη διὰ τὴν δημιουργίαν ὀρνίθων ἀνθεκτικῶν ἐναντι τοῦ Συμπλέγματος τῶν νοσηρῶν ἐκδηλώσεων τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Νευρολυμμαιμιάτωσης τῶν ὀρνίθων» ἢ «Σύνδρομον τῆς λευχαιμίας» σημειώσασα μέχρι τοῦδε ἀρκούντως ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Πρόκειται βεβαίως περὶ ἐργασίας μακρᾶς πνοῆς, καὶ λόγῳ τῆς φύσεως τῶν νόσων, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τοῦ εἴδους τῶν ζώων, πιστεύομεν ὅμως ὅτι, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν προκαλουμένων ὑπὸ τῶν νόσων τούτων ζημιῶν, ἡ προσπάθεια πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην εἶναι ἐπιβεβλημένη.

Θὰ ἠθέλαμεν ἤδη ν' ἀναφέρωμεν ἐν παρόδῳ, τὴν παρὰ τινων ὑποστηριζομένην γνώμην περὶ ὑπάρξεως μαστίτιδος τῶν γαλακτοφόρων ἀγελάδων ὀφειλομένης εἰς διηθητὸν ἰόν.

Ἄν καὶ ἔχομεν ἐνδείξεις τινάς, ἅτινας δυστυχῶς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐπιβεβαιώσωμεν πειραματικῶς, δὲν νομίζομεν ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον δυνάμεθα νὰ λάβωμεν θέσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Β'. Μ Ε Ρ Ο Σ

Αἱ Μαστίτιδες καὶ ἡ Δημοσία ὑγεία

Εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς τὸ Β' Μέρος τῆς μελέτης ταύτης, τὸ ἀφορῶν τὴν

ἀπὸ ἀπόψεως Δημοσίας ὑγείας μελέτην τῶν Μαστιτίδων, ἀλλὰ καὶ κατὰ φυσικὴν ἐπέκτασιν τῶν νόσων ἐκείνων αἱ ὁποῖαι μεταδίδονται εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τοῦ γάλακτος καὶ τῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων.

1) Φυματιώδης Μαστίτις. Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν πινάκων I καὶ II τὸ σύνολον τῶν περιστατικῶν φυματιώδους Μαστίτιδος τῶν διαπιστωθέντων παρ' ἡμῖν κατὰ τὴν τελευταίαν 10ετίαν ἀνέρχεται εἰς 22. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος περιλαμβάνει τὰ περιστατικὰ φυματιώδους μαστίτιδος μὲ ἐκδηλὰ κλινικὰ συμπτώματα καὶ μὲ καταφώρως ἠλλοιωμένον γάλα, ἅτινα διεπιστώθησαν καὶ μικροβιολογικῶς.

Εἶναι ὁμως ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως, ὅτι ὁ πραγματικὸς ἀριθμὸς τῶν γαλακτοφόρων ἀγελάδων τῶν ἀπεκκρινουσῶν βακίλλους φυματώσεως εἰς τὸ γάλα των, εἶναι σημαντικῶς ἀνώτερος, καὶ τοῦτο διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν φυματικῶν ἀγελάδων τῆς περιφερείας Ἀττικῆς, συμφώνως πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελευταίων φυματισμῶν, ἀνέρχεται εἰς 25 % περίπου. Καὶ ἀσφαλῶς μέρος τῶν ἀγελάδων τούτων παράγει γάλα περιέχον βακίλλους τοῦ Κόχ.

Ἄρκει ἄλλως τε νὰ ἐξετάσωμεν τι συμβαίνει εἰς ἄλλας Χώρας.

α) Κατὰ στατιστικὰς τοῦ 1942 εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, 40 % τῶν ἀγελάδων ἔπασχον ἐκ φυματώσεως, ἡ δὲ συχνότης τῶν βακίλλων φυματώσεως εἰς τὸ γάλα ἐποίκιλλεν ἀπὸ 2—18 %.

β) Διὰ τὴν Γαλλίαν στερούμεθα νεωτέρων στατιστικῶν, ἀλλὰ κατὰ παλαιότερας τοιαύτας ἢ κατάστασις ἦτο παρομοία πρὸς τὴν, τῆς Μ. Βρετανίας.

γ) Εἰς τὴν Ἰταλίαν κατὰ ἔρευναν γενομένην ὑπὸ τοῦ Degara ἐπὶ 544 δειγμάτων ἀγοραίου γάλακτος, 7 % περιεῖχον Β. Φυματώσεως.

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ κίνδυνος μεταδόσεως τῆς φυματώσεως ἐκ τοῦ γάλακτος εἶναι ἐλάχιστος, καθ' ὅσον οὐδεὶς σχεδὸν εἰς τὴν χώραν μας καταναλίσκει ὠμὸν τὸ γάλα. Μερικοὶ μάλιστα ὑπερβάλλοντες βεβαίως βράζουσι καὶ τὸ Παστεριωμένον εἰσέτι γάλα. Οὔτε δὲ ἐκ τῆς βρώσεως γιαιούρης ὑφίσταται κίνδυνός τις, καθόσον, ὡς γνωστόν, καὶ τὸ πρὸς παρασκευὴν ταύτης γάλα βράζεται.

Κατὰ συνέπειαν κίνδυνος σοβαρὸς διὰ τὴν Δημοσίαν Ὑγείαν ὑφίσταται κυρίως ἐκ τῆς καταναλώσεως νοποῦ βουτύρου.

Ἐκ τῶν γενομένων δὲ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐρευνῶν, προκύπτει ὅτι οἱ τυχὸν ἐν τῷ βουτύρῳ εὗρισκόμενοι Β. Φυματώσεως δύνανται νὰ διατηρηθῶσι ἐν αὐτῷ ἐπὶ μακρὸν (5 μῆνας). Θὰ ἦτο λοιπὸν εὐκταῖον ὅπως γενικευθῆ καὶ παρ' ἡμῖν ἡ παστερίωσις, τόσον τοῦ καταναλισκόμενου αὐτουσίου γάλακτος, ὅσον καὶ τοῦ χρησιμοποιουμένου πρὸς παρασκευὴν γαλακτοκομικῶν προϊόντων.

Ἐν τοσοῦτῳ μόνον ἡ ἐκρίζωσις τῆς νόσου εἶναι τρόπος ἀσφαλῆς προφυλάξεως τῆς ὑγείας καὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων.

2) Σταφυλοκοκκική Μαστίτις. Εἰς τὴν μελέτην ἡμῶν τὴν σχετικὴν πρὸς τὰς τροφοδηλητηριάσεις, ἀνεφέραμεν ἐν ἐκτάσει τὴν σχέσιν μεταξύ σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος καὶ Σταφυλοκοκκικῆς τοξινώσεως. Δὲν χρειάζεται κατὰ συνέπειαν νὰ ἐπανέλθωμεν.

3) Στρεπτοκοκκική Μαστίτις. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν στρεπτοκοκκικὴν Μαστίτιδα δὲν ὑπάρχει μέχρι τοῦδε ἔνδειξις τις, ὅτι ὁ Στρεπτόκοκκος τῆς μεταδοτικῆς μαστίτιδος προκαλεῖ νοσηρὰ φαινόμενα εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπάρχουσι ὅμως τρία εἶδη Στρεπτοκόκκου, δηλαδή :

- 1) ὁ Στρεπτόκοκκος τῆς ὄστρακιᾶς,
- 2) ὁ Στρεπτόκοκκος τῆς Κυνάγχης καὶ
- 3) ὁ Στρεπτόκοκκος ὁ ἐπιδημικός.

οἵτινες ἔχοντες ὡς ἀφετηρίαν τὸν πάσχοντα ἐξ αὐτῶν ἄνθρωπον, δύναται νὰ μεταδοθῶσιν εἰς τὴν ἀγελάδα, νὰ προκαλέσωσι εἰς αὐτὴν εἶδος τι στρεπτοκοκκικῆς μαστίτιδος καὶ ἐκείθεν διὰ τοῦ γάλακτος νὰ μολύνωσι νέους ἀνθρώπους, προκαλοῦντες εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα ὄστρακιᾶ, κυνάγχη, ἐπιδημικὴ φαρυγγίτις, γνωστὰ νοσήματα.

Αἱ ἐπιδημικαὶ αὗται νόσοι ἦσαν ἄλλοτε συνήθεις εἰς πλείστας χώρας, ἀπ' ἧς ὅμως ἐγενικεύθη ἡ Παστερίωσις τοῦ γάλακτος αὗται παρατηροῦνται σπανιότατα.

Ἡδη, προβῶμεν εἰς σύντομον ἀνασκόπησιν νόσων τινῶν, αἵτινες δὲν εἰσέρχονται μὲν εἰς τὸ νοσολογικὸν πλαίσιον τῶν μαστιτίδων, τὸ νοσογόνον ὅμως αἷτιον τῶν ὁποίων παρασιτεῖ τὸν ζωϊκὸν ὄργανισμὸν, ἀπεκκρίνεται διὰ τοῦ γάλακτος καὶ δύναται ὑπὸ ὠρισμένας προϋποθέσεις νὰ μεταδοθῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον.

1. Βρουκέλλωσις. Πρώτη μεταξὺ τῶν νόσων τούτων εἶναι ἡ Βρουκέλλωσις ἢ Ἐπιζωτικὴ ἔκτρωσις τῶν ἀγελάδων. Ἡ νόσος αὕτη μετὰ τῶν ἐτέρων δύο μορφῶν αὐτῆς, ἦτοι τῆς Βρουκελλώσεως τῶν χοίρων καὶ τῆς Βρουκελλώσεως τῶν αἰγῶν, ἀποτελοῦσι ὁμάδα νόσων προσβαλλουσῶν μὲν κατὰ κύριον λόγῶν τὰ ἀντίστοιχα κατοικίδια ζῶα, δυναμένων ὅμως ὑπὸ ὠρισμένας προϋποθέσεις νὰ προσβάλλωσι καὶ τὸν ἄνθρωπον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω τριῶν νόσων ἡ Βρουκέλλωσις τῶν αἰγῶν, ὡς καὶ ἡ τῶν χοίρων τοιαύτη, εἶναι ὡς γνωστὸν αἱ πλέον ἐπικίνδυναι διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἐπὶ ὠρισμένας ὅμως προϋποθέσεις καὶ ἡ βρουκέλλωσις τῶν βοοειδῶν δύναται νὰ μεταδοθῇ εἰς αὐτόν.

Κατὰ τὰς ἀμερικανικὰς Στατιστικὰς μάλιστα, τὰ πλείστα τῶν περιστατικῶν κυματοειδοῦς πυρετοῦ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ὀφείλονται εἰς τὴν Βρουκέλλαν τῆς ἐπιζωτικῆς ἔκτρώσεως τῶν ἀγελάδων. Κατόπιν ἔρχεται ἡ Βρουκέλλα τῆς ἐπιζωτικῆς ἔκτρώσεως τῶν χοίρων, ἐνῶ ἡ Βρουκέλλα ἢ Μελίτιος ἐπεμβαίνει εἰς πολὺ μικρὰν ἀναλογίαν.

Παρ' ἡμῖν, παρὰ τὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπέκτασιν τῆς ἐπιζωοτικῆς ἐκτρώσεως τῶν ἀγελάδων, ἐπὶ τοῦ μεγίστου μέρους τῶν γαλακτοφόρων ἀγελάδων τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν, ἐν τοσοῦτῳ τὰ ἐκάστοτε παρατηρούμενα κρούσματα Μελιταίου Πυρετοῦ ὀφείλονται, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, εἰς τὴν Βρουκέλλαν τὴν Μελίτειον.

Θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ ὑπομνήσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν κτηνιάτρων χρησιμοποίησις τοῦ ἐμβολίου κατὰ τῆς ἐπιζωοτικῆς ἐκτρώσεως τῶν ἀγελάδων, τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἐμβόλιον τῆς φυλῆς 19», δὲν εἶναι ἄμοιρος κινδύνων.

Πράγματι κατὰ τὸν Stafseth δύνανται οἱ ἐν αὐτῷ περιεχόμενοι ζῶντες, ἀλλ' ἠλαττωμένης ἰσχύος, μικροοργανισμοὶ νὰ μεταδοθῶσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ προκαλέσωσιν εἰς αὐτόν χρονίαν μὲν, ἀλλ' ἐνίοτε σοβαρὰν νόσον.

Εἶναι λοιπὸν προφανὲς ὅτι, ἀφοῦ αἱ Βρουκελλώσεις ἀποτελοῦν κίνδυνον διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἡ ἀντιμετώπισις αὐτῶν ὡς νόσων ἀπειλοσῶν, οὐ μόνον τὴν Κτηνοτροφίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Δημοσίαν Ὑγείαν, εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένη.

Καὶ διὰ τὴν βρουκέλλωσιν δύναται νὰ λεχθῆι ὅ,τι καὶ διὰ τὴν φυματίωσιν, ὅτι δηλαδὴ ἐνῶ ὁ βρασμὸς ἢ ἡ Παστερίωσις τοῦ γάλακτος, ἀποτελοῦσι βεβαίως μίαν προστασίαν διὰ τὸν καταναλωτὴν, ἡ ἐκρίζωσις τῆς νόσου ἐκ τῶν ζώων, ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἐξασφάλισιν τῆς Δημοσίας ὑγείας, καθ' ὅσον ἡ πεπτικὴ δὲν εἶναι ἡ μόνη ὁδὸς τὴν ὁποίαν ὑποχρεωτικῶς ἀκολουθοῦν, οἱ μικροὶ μὲν τὸ δέμας, ἀλλὰ τόσον ἐπικίνδυνοι ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου.

2. Q. Fever. Μία ἄλλη νόσος δυναμένη νὰ μεταδοθῆι ἐκ τῶν ζώων εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τοῦ γάλακτος εἶναι ἡ Q. Fever ἢ ἀποκληθεῖσα ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἰατρῶν Βαλκανικὴ Γρίπη. Αὕτη ὀφειλομένη, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν Coxiella Burnetti παρετηρήθη σχεδὸν ταυτοχρόνως εἰς τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν, χαρακτηρίζεται δὲ ὑπὸ ὑψηλοῦ πυρετοῦ, ἰσχυρᾶς κεφαλαγίας, φωτοφοβίας, συμπτωμάτων ἀπὸ τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος, ἀνορεξίας καὶ ἐμέτων.

Ἡ περίοδος ἐπιώσεως διαρκεῖ ἐπὶ 10—20 ἡμέρας, ἡ δὲ ἐμπύρετος νόσησις ἐπὶ 15ῃ ἡμέρῳ περιῖπυ, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἐπέρχεται συνήθως ταχεῖα ἴασις.

Σήμερον συμφώνως πρὸς τὰ Δελτία τοῦ W. H. O., ἡ νόσος αὕτη ὑφίσταται εἰς Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, Γερμανίαν, Ἰσραήλ, Ἰταλίαν, Ρουμανίαν, Ἰσπανίαν, Ἑλβετίαν, Τουρκίαν καὶ Παναμᾶ.

Ἐν Ἑλλάδι αὕτη ἐμελετήθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Καμινοπέτρου, ὅστις ὑποστηρίζει ὅτι ἀνεῦρε ταύτην ὡς νόσον φυσικὴν τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν μὲ βρογχοπνευμονικὴν ἐντόπισιν καὶ μὲ ἀπέκκρισιν τῶν Ρικκετσιῶν διὰ

τοῦ Γάλακτος. Μεταδίδεται δὲ αὕτη, οὐ μόνον διὰ τῆς βρώσεως ὁμοῦ γάλακτος καὶ γαλακτοκομικῶν προϊόντων, ἀλλὰ κυρίως διὰ τῆς ἐπαφῆς μὲ ζῶα ἢ κρότωνα μεμολυσμένους, ἢ ἀκόμη καὶ μὲ τὸν κονιορτὸν τῶν μεμολυσμένων χώρων.

Ἡ σύντομος αὕτη ἀνασκόπησις νόσων τινων μεταδιδομένων διὰ τοῦ γάλακτος εἰς τὸν ἄνθρωπον, παρουσιάζει νομίζομεν ἐν ἀναγλύφῳ τὴν θέσιν τοῦ Κτηνιάτρου ὡς φυσικοῦ θεματοφύλακος τῆς Δημοσίας ὑγείας.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) W. H a g a n : Infectious Diseases of Domestic Animals 1945.
- 2) T. G. H u l l : Diseases Transmitted from Animals to Man. 1947.
- 3) Ν. Μιχαηλίδη : Ἑγχειρίδιον Μικροβιολογίας. 1950.
- 4) T. M. R i v e r s : Viral and Rickettsial Infections of Man. 1948.
- 5) F. W. T a n n e r : Food borne Infections and Intoxications. 1933.
- 6) D. H. U d a l l : The Practice of Veterinary Medicine. 1943.
- 7) W a y n e B i n n s : Milk Borne Diseases. Utah Agricultural Experiment Station. 1949.
- 8) R. E. D y e r : Q—Fever. History and Present Status. American Journal of Public Health. Vol. 39, no 4, p. 471.
- 9) J. C a m i n o p e t r o s : Q. Fever. A respiratory Human Epidemic Disease in the Mediterranean area, Determined A Milk Borne Infection From Goats and Sheep.
- 10) C. S. L e e t e : An Epic Investigation of Streptococcal Fever. Veterinary Bulletin, Vol. 15, No 2, February 1945.
- 11) J. M. M u r p h y : Resistance to Mastitis. New Jersey Agricultural Experiment Station. 1945.
- 12) R. A. P a c k e r : The Treatment of Chronic Bovine Mastitis with Aureomycin. Veterinary Medicine. Vol. XLV, No 5, Μαΐ 1950.
- 13) R. R. P a r k e r , E. J. B e l l , H. G. S t o e n e r . Q. Fever. A Brief Survey of the problem. Journal of the American Veterinary Medical Association. Vol. CXIV, Nos. 863—864. 1949.
- 14) W. D. P o u n d e n . U.S.A.D.A. Animal Disease Station. Beltsville Md.
- 15) O. W. S c h a l m : Streptomycin in the Treatment of Certain Infections of the Bovine Mammary Gland. Streptomycin Edited by Dr. Selman A. Waksman.
- 16) H. J. S t a f s e t h : New Bacterial and Virus Diseases which may be Transmitted Thorough Milk. Michigan State College Veterinarian. Vol. VII, No 41947.
- 17) R. A. P a c k e r : Incidence of the Various Mastitis Organisms in Iowa. The North American Veterinarian, Vol. 28, September 1947, p. 591.

R E S U M É

Les mammites des vaches et leur importance pour la santé publique

Par

C. Tarlatzis et Th. Christodoulou

Institut de Bactériologie Vétérinaire du Ministère d'Agriculture(*).

Dans la première partie de leur étude les auteurs mettent en relief :

1. Le fait que depuis quelques années la mammite staphylococcique est devenue bien plus fréquente que la mammite streptococcique, tandis qu'au paravant cette relation était inverse; cette inversion coïncidant avec l'introduction dans l'arsenal thérapeutique vétérinaire des antibiotiques, serait due à l'action plus prononcée de ces substances sur le streptocoque que sur le staphylocoque.

2. Le traitement des mammites même lorsque il est efficace ne crée pas l'immunité au sein de la mammelle; par contre dirait-on il augmente la sensibilité de cet organe à l'égard des agents nosogènes.

3. Il y a des animaux sensibles et des animaux résistants aux agents causaux des mammites; puisque ces propriétés semblent héréditaires, la solution du problème consisterait peut-être à la procréation des races de bovins résistants aux mammites.

Dans la seconde partie ils examinent l'importance des mammites pour la santé publique (Mammites tuberculeuse, Staphylococcique, streptococcique) ainsi que des quelques maladies transmissibles à l'homme par l'intermédiaire du lait (Brucelloses, Q. Fever) et insistent sur la nécessité de la pasteurisation du lait et de ses dérivés, lorsque l'éradication de ces maladies, méthode de longue haleine et très onéreuse, est impossible.

(*) Travail présenté au Premier Congrès Vétérinaire. Athènes Janvier 1951.

ΚΛΙΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ & ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΙΠΠΟΥ

Ἵ π ό

Δρος ΕΜΜ. Α. ΜΑΤΘΑΙΑΚΗ

Ἀρχικτηνιάτρου

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐκ τῶν ἐρευνῶν καὶ τῶν πειραμάτων τούτων, προκύπτει ὅτι :

α) Ὁ στρεπτόκοκκος εἶναι μικρόβιον συχνὰ συναντώμενον εἰς τὸν ὄργανισμόν τῶν παραπληγικῶν ἵππων.

β) Ἐνιέμενος διὰ τῆς καταλλήλου ὁδοῦ καὶ εἰς τὴν πρόπουσαν δόσιν ἀναλόγως τῆς λοιμογόνου αὐτοῦ ἰσχύος, προκαλεῖ ἐνίοτε παραπληγικά φαινόμενα εἰς τὸν ἰνδόχοιρον.

γ) Δὲν ἐπετεύχθη ἡ ἀναπαραγωγή τῆς νόσου εἰς τὸν ἵππον διὰ τῶν στρεπτοκόκκων τούτων, ἐνιεμένων ὑποδορείως, ἐνδοφλεβίως καὶ ἐνδορραχιαίως.

Ἡ συχνὴ ὅμως, σχετικῶς, παρουσία τοῦ στρεπτοκόκκου ($1/8$ τῶν περιπτώσεων περίπου) εἰς τὸν ὄργανισμόν τῶν παραπληγικῶν ἵππων καὶ ἡ συνεπεία ἐνέσεως τούτου ἐκδήλωσις ἐνίοτε παραπληγικῶν συμπτωμάτων εἰς τὸν ἰνδόχοιρον, γεγονός διαπιστωθὲν ἀπὸ πολλοὺς ἐρευνητὰς Brocq - Rousseu, Forgeot, Urbain, Ἀνανιάδης), δὲν ἀποτελοῦν στοιχεῖα ἐφ' ὧν δύναται δεδικαιολογημένως νὰ στηριχθῇ ἡ στρεπτοκοκκικὴ φύσις τῆς νόσου, ἢ ὑπὸ τούτων ὑποστηριζομένη.

Ἐπὲρ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἔρχονται τὰ ἐξῆς δεδομένα :

α) Ἡ ἀδυναμία μεταδόσεως τῆς νόσου εἰς τὸν ἵππον κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον (*) διὰ τῆς ἐνέσεως στρεπτοκόκκων ἀπομονωθέντων ἐκ παραπληγικῶν ἵππων.

(*) Οἱ Zwick, Ferruci καὶ de Mullin ἀναφερόμενοι ὑπὸ τοῦ Liegois (14) ἠδυνήθησαν νὰ μεταδώσουν τὴν νόσον εἰς τὸν ἵππον δι' ἐλδοφλεβίων ἐγχύσεων ἐφ' ἀπαξ μεγάλης δόσεως, ἢ μικρῶν ἐπανεπιλημμένων δόσεων, ἐνὸς στρεπτοκόκκου ἀρνητικοῦ κατὰ Gram, τοῦ ὁποίου ὁ ρόλος ἐφαίνετο οὕτω ἀποδειχθεῖς. Ὁ στρεπτόκοκκος ὅμως οὗτος, ὁ ἀρνητικὸς κατὰ Gram, δὲν ἀνευρέθη ὑπὸ ἄλλων ἐρευνητῶν. Συνητήθη πάντοτε ὁ θετικὸς κατὰ Gram.

β) Ἡ ἀσυμφωνία τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐρευνῶν τῶν διαφόρων ἐρευνητῶν: στρεπτόκοκκος γκραμθετικός, στρεπτόκοκκος γκραμαρνητικός, παρατυφικός Β', διηθητὸς ἰός.

γ) Ἡ ἀπομόνωσης στρεπτοκόκκου ἐκ τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ ἵππου θανόντος ἐκ παραλυτικῆς μησοφαιρινουρίας ὑπὸ τοῦ Lignieres, ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Forgeot (3), ὅπως ἐπίσης διπλοστρεπτοκόκκου ἐκ τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος ἵππου θανόντος ἐκ τῆς νόσου τῆς χλόης (Grass Disease) ὑπὸ τοῦ Gaiger, τὸ 1922, ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Brion (5).

δ) Τὰ δύο τρίτα περίπου τῶν ἐγκεφαλονωτιαίων ὑγρῶν καὶ δλαὶ αἱ αἰμοκαλλιέργειαι παραπληγικῶν ἵππων ἐν ζωῇ ἀπεδείχθησαν, ὅτι δὲν ἔμπεριέχουν καλλιεργήσιμα καὶ ἔμμορφα ἔνβια ὄντα.

ε) Ἡ νόσος δὲν φαίνεται νὰ ἔχη οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὴν λοιμώδη ἀδενίτιδα. Κατὰ τὰ ἔτη 1938, 1939 καὶ 1940 ἐνοσηλεύσαμεν ἑκατοντάδας ὀλοκλήρους ἵππων μὲ λοιμώδη ἀδενίτιδα εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Κτηνῶν Θεσσαλονίκης, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ποτὲ οὐδεμία περίπτωσις μολυσματικῆς παραπληγίας, οὔτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου, οὔτε κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἀναρρώσεως.

Εἶναι πολὺ πιθανώτερον ὅτι οἱ στρεπτόκοκκοι Γκραμθετικός καὶ Γκραμαρνητικός, ὅπως καὶ ὁ παρατυφικός Β' δὲν ἔχουν τίποτε τὸ εἰδικὸν μὲ τὴν νόσον καὶ ὅτι, ὅπως ἀπεμονώθησαν οὗτοι, θὰ ἠδύναντο νὰ ἀπομονωθοῦν καὶ ἄλλα μικρόβια τυχαίως παρόντα εἰς τὸν ὄργανισμόν. Τὸν στρεπτόκοκκον, ὡς σαπρόφυτον τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν ὑγιῶν ἵππων, συναντῶμεν συγχρότερον εἰς τὴν μολυσματικὴν παραπληγίαν, ἐνῶ ὁ πραγματικὸς αἰτιολογικὸς παράγων τῆς νόσου διέφυγεν μέχρι σήμερον τῶν μέσων ἐρεῦνης μας.

β) Χαρακτῆρες τῶν ἀπομονωθέντων στρεπτοκόκκων.

Ἐν ζωῶν - ὀρῶν παρουσιάζονται ὡς διπλοστρεπτόκοκκοι βραχέων ἀλύσεων (2 — 30 κόκκοι) τοῦ ἄξονος τοῦ κόκκου ὄντος ἐγκαρσίου πρὸς τὸν ἄξονα τῆς ἀλύσεως. Μήκος ἀλύσεως μικρότερον (2 — 8 κόκκου) εἰς παρσκευάσματα γενόμενα ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν πτωμάτων πειραματοζῶων (περιτοναϊκὸν ὑγρὸν). Θετικοὶ κατὰ Γκράμ.

Ἐν ζωῶν - ὀρῶν ἀναπτύσσονται εἰς σωρούς καθιζάνοντας, ὁ δὲ ζωμὸς μένει διαυγής. Εἰς κεκλιμένον ἄγαρ - ὀρός, μικραὶ ἡμιδιαφανεῖς ἀποικίαι.

Ἀνάγουν γλυκόζην, μαλτόζην, λεβουλόζην, σακχαρόζην, γαλακτόζην καὶ λακτόζην. Δὲν προσβάλλουν τὸν μανίτην, τὴν ραμνόζην καὶ ἀραβινόζην. Δὲν πηγνύουν τὸ γάλα, δὲν παράγουν ἰνδόλην, οὔτε καὶ θειοῦχον ὑδρογόνον.

Ἐντόνως αἰμολυτικοὶ ἔναντι τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων τοῦ ἵππου (μέθοδος Cesari - Cotoni - Lavalley), ὀλιγώτερον ἔναντι τῶν τοῦ προβάτου καὶ τοῦ ἰνδοχοίρου.

Οὔτοι, ὡς ἀντίγονον, κατὰ τὴν ἀντίδρασιν Bordet - Gengou, προσήλωσαν τὸ συμπλήρωμα ἐπὶ παρουσίᾳ ὄρου ἀντιλοιμώδους ἀδενίτιδος, παρασκευασθέντος ἐξ ἀύθεντικῶν στρεπτοκόκκων λοιμώδους ἀδενίτιδος (κλειστά ὑπογνάθια ἀποστήματα). Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὀραντιδράσεως ταύτης ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ Agura (*), ὑπὸ δὲ τῶν Ἀμερικανῶν δὲν ἀναφέρεται κἀν αὕτη εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν στρεπτοκόκκων.

Ὁ στρεπτόκοκκος λοιμώδους ἀδενίτιδος δὲν προσβάλλει τὴν λακτόζην καὶ τὴν σορβόζην: Van Dorssen (29), Butaye (8). Kelsner, Shoening (13) Simmons, Gentzkow (27). Οἱ στρεπτόκοκκοι μολυσματικῆς παραπληγίας τοὺς ὁποίους ἀπεμονώσαμεν ἀνῆγον τὴν λακτόζην καὶ ἀνήκουν εἰς τὴν ομάδα C τοῦ Lancefield, εἰς ἣν ἀνῆκει ὁ στρεπτόκοκκος λοιμώδους ἀδενίτιδος. Ἡ ἀναγωγή ἢ μὴ τῆς λακτόζης καὶ τῆς σορβόζης διαφοροποιεῖ τοὺς δύο τούτους στρεπτοκόκκους τοῦ ἵππου.

γ) Ἀπόπειραι μεταδόσεως διὰ παθολογικῶν ὑλικῶν.

Ὡς ἐμφαίνεται καὶ εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα II, ἐχρησιμαποιήσαμεν αἷμα, ἐγκεφαλονωτιαῖον ὑγρὸν, οὔρα καὶ νωτιαῖον μυελὸν ἐξ ἵππων νοσηλευθέντων ἐν τῷ Νοσοκομείῳ καὶ παρουσιαζόντων τὰ γνωστὰ παθογνωμονικὰ συμπτώματα τῆς νόσου. Τὰ τρία πρῶτα παθολογικὰ ὑλικά ἐλαμβάνοντο ἅμα τῇ εἰσόδῳ τῶν πασχόντων εἰς τὸ Νοσοκομεῖον καὶ προτοῦ ὑποβληθοῦν οὔτοι εἰς οἰανδήποτε θεραπείαν. Ἐκτὸς τῶν ἰνδοχοίρων καὶ τῶν λευκῶν ποντικῶν ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ τὰ πειράματα ταῦτα καὶ 12 ἵπποι διὰ τὴν ἔγχυσιν αἵματος, ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ (ENY) καὶ ἐναιωρήματος νωτιαίου μυελοῦ (ENM). Ὅλα τὰ πειραματόζωα ἐτηρήθησαν ὑπὸ παρατήρησιν ἐπὶ τρίμηνον μετὰ τὸν ἐγοφθαλμισμὸν.

(*) Ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Liégeois (14).

Π Ι Ν Α Ξ Ι Ι

Παθολογικοῦ ὑλικοῦ		Ἐνοφθαλμισμοί			Ἀποτέλεσμα
Προέλευσις	Εἶδος	Ποσότης εἰς κ.έ.	Ὄδος ἐγγύσεως	Πειραματόζωα	
Φορβάς 79	Αἷμα	50	Ἐνδοφλέβιος	Ἴππος 721	Ἀρνητική
	Ἐγκ. ν. ὑγροῦ	10	»	» 2	»
	»	5	Ἐνδοπεριτ.	2 ἰνδόχοιροι	»
	»	0,5	ἘΥποδόριος	2 λευκοὶ ποντ.	»
Φορβάς 49	Αἷμα	100	Ἐνδοφλέβιος	Ἴππος 37	Ἀρνητική
	»	40	ἘΥποδόριος	» 153	»
	E.N.Y.	20	Ἐνδοφλέβιος	» 146	»
Ἐκτομίας 124	E.N.Y.	20	Ἐνδοφλέβιος	Ἴππος 68	Ἀρνητική
	»	3	ἘΥποδόριος	2 ἰνδόχοιροι	»
	Ὄσρα	1	»	2 λευκοὶ ποντ.	»
	»	5	»	2 ἰνδόχοιροι	»
Ἐκτομίας 22	Ἐναιώρημα ν. μυελοῦ	20	ἘΥποδόριος	Ἴππος 523	Ἀρνητική
	»	2	»	2 ἰνδόχοιροι	»
	»	1	»	2 λευκ. ποντ.	»
Φορβάς 4	Αἷμα	200	Ἐνδοφλέβιος	Ἴππος 258	Ἀρνητική
	E.N.Y.	20	ἘΥποδόριος	» 53	»
Ἐκτομίας 276	Ἐναιώρημα N.M.	20	Ἐνδοφλέβιος	Ἴππος 154	Ἀρνητική
Ἐκτομίας 367	Ἐναιώρημα N.M.	20	ἘΥποδόριος	Ἴππος 95	Ἀρνητική
	»	20	Ἐνδοφλέβιος	» 148	»
	»	1	Ἐνδοπεριτον.	2 ἰνδόχοιροι	»
	»	1	ἘΥποδόριος	2 »	»
	Ὄσρα	6	»	2 »	»

Ὅπως ἐμφαίνεται εἰς τὸν αὐτὸν πίνακα τὰ παθολογικὰ ὑλικά προήρχοντο ἐξ ἐπτάδιαφόρων ἵππων νοσηλευθέντων διὰ μολυσματικὴν παραπληγίαν. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τρεῖς ἔθανον, πρᾶγμα τὸ ὅποιον μᾶς ἐπέτρεψε νὰ χρησιμοποιήσωμεν καὶ τὴν ὄσφρακὴν διόγκωσιν τοῦ νωτιαίου μυελοῦ τούτων διὰ ἔνοφθαλμισμούς. Ἐν συνόψει ἐκ τοῦ αἵματος τῶν παραπληγικῶν ἵππων 79, 49 καὶ 4 ἔνοφθαλμίσθησαν :

— 3 ἵπποι ἐνδοφλεβίως (50 - 100 - 200 κ.έ.)

— 1 ἵππος ὑποδορείως (40 κ.έ.)

Ἐκ τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ τῶν ἵππων 79, 49 καὶ 124 :

— 3 ἵπποι ἐνδοφλεβίως (10 - 20 - 20 κ.έ.).

— 1 ἵππος ὑποδορείως (20 κ.έ.)

- 2 ἰνδόχοιροι ἐνδοπεριτοναϊκῶς (5 κ.ἔ.)
- 2 ἰνδόχοιροι ὑποδερμικῶς (3 κ.ἔ.)
- 2 λευκοὶ ποντικοὶ ὑποδερμικῶς (0,5 κ.ἔ.)

διὰ τῶν οὐρῶν τῶν ἵππων 124 καὶ 367,

- 2 ἰνδόχοιροι ὑποδορείως (5 κ.ἔ.)
- 2 » » (6 κ.ἔ.).

Τέλος, δι' ἐναιωρήματος ὄσφρακῆς διογκώσεως νωτιαίου μυελοῦ τῶν ἵππων 22, 276 καὶ 376 ἐνοφθαλμίσθησαν :

- 2 ἵπποι ὑποδορείως (20 κ.ἔ.)
- 2 » ἐνδοφλεβίως (20 κ.ἔ.)
- 2 ἰνδόχοιροι ὑποδορείως (2 κ.ἔ.)
- 2 » » (1 κ.ἔ.)
- 2 » ἐνδοπεριτοναϊκῶς (1 κ.ἔ.)

2 λευκοὶ ποντικοὶ ὑποδορείως (1 κ.ἔ.)

Σύνολο ἐνοφθαλμισθέντων διὰ παθολογικῶν ὕλικῶν: 12 ἵπποι, 14 ἰνδόχοιροι καὶ 4 λευκοὶ ποντικοί.

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω πειράματα δὲν ἔφερον κανὲν ἀποτέλεσμα. Οὐδὲν πειραματόζων παρουσίασεν καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀντίδρασιν. Τὰ πειράματα ταῦτα ὑστεροῦν διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν κόνικλων, τοὺς ὁποίους δὲν εἶχομεν τότε εἰς τὴν διάθεσίν μας.

Τοιουτοτρόπως ἀπέτυχον αἱ προσπάθειαι μας μεταδόσεως τῆς νόσου διὰ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, διὰ τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ, διὰ τῶν οὐρῶν καὶ διὰ τοῦ αἵματος ἀκόμη, τὸ ὅποιον διὰ τὸν Φελοῦκην (18) θὰ ἦτο ὁ ἀποκλειστικὸς φορεὺς τοῦ διηθητοῦ ἰοῦ τῆς νόσου.

Τεμάχια τῶν ἵπποκαμπίου καὶ ὄσφρακῆς ἐλίκων τῶν ἐγκεφάλων τῶν ὑπ' ἀριθ. 1290 καὶ 1453 ἵππων, τῆς ἐνζωοτίας τῆς Λαρίσσης 1947, οἱ ὁποῖοι παρουσίασαν τὰ ὑπενθυμίζοντα τὴν ἐπιζωοτικήν ἐγκεφαλονωτιαίαν μηνιγγίτιδα συμπτώματα ἐγκεφαλικῆς διεγέρσεως (Περίπτωσης 1η καὶ 2α) διατηρηθέντα ἐντὸς γλυκερίνης 50% ἐπὶ 2½ μῆνας, ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς ἐναιώρημα ἐν φυσιολογικῷ ὄρῳ διὰ τοὺς κάτωθι ἐνοφθαλμισμοὺς καὶ εἰς τὴν δόσιν τῶν 0,2 κ.ἔ. εἰς ἕκαστον πειραματόζων. Τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ἵππου 1453.

- α) 1 κόνικλος ἐνδοκρανιακῶς
- β) 1 » ἐνδοφθαλμικῶς

Τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ ἵππου 1290

- γ) 2 κόνικλοι ἐνδοκρανιακῶς
- δ) 2 ἰνδόχοιροι διὰ ὀπισθοφθαλμικῆς ὁδοῦ.

Ἀποτελέσματα: Ὁ κόνικλος (α) ἔθανεν ἔξ ἄλλης παρεμπεσοῦσης νόσου 8 ἡμέρας μετὰ τὸν ἐνοφθαλμισμὸν. Ὁ κόνικλος (β) καὶ οἱ ἰνδόχοιροι (δ) δὲν

παρουσίασαν οὐδὲν παθολογικὸν σύμπτωμα. Οἱ δύο κόνικλοι (γ) παρουσίασαν προδευτικὴν ἀπίσχανσιν μετὰ ἀνησυχίας, χωρὶς ἀντιληπτὴν αἰτίαν καὶ ἔθανον, εἰς κατάστασιν πλήρους ἰσχύοτητος, τρεῖς μῆνας μετὰ τὸν ἔνοφθαλμισμὸν.

Ἐπιτυχῶς ὁ θάνατος τῶν κόνικλων τούτων συνέπεσεν μὲ μίαν δεκαήμερον ἀπουσίαν μου, διὰ λόγους ὑπηρεσίας, ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ οὕτω ἐχάθη ἡ εὐκαιρία νὰ συνεχισθῇ καί, ἐνδεχομένως, νὰ περατωθῇ ἡ ἀρξαμένη πειραματικὴ αὐτὴ μελέτη τῆς νόσου. Αὕτῃ εἶναι καὶ ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν καθυστέρησεν ἐπὶ μακρὸν ἡ ἀνακοίνωσις τῆς παρουσίας ἐργασίας, ἐν ἀναμονῇ παρουσιάσεως μιᾶς νέας εὐκαιρίας ἐπαναλήψεως τῶν πειραμάτων τούτων, ἣτις καὶ εὐτυχῶς καὶ δυστυχῶς δὲν παρουσιάσθη μέχρι σήμερον.

Ἡ Ἰγiminoiu (12) μελετῶν τὴν νόσον τοῦ Borpa ἐν Ρουμανίᾳ παρετήρησεν ὅτι, τινὲς τῶν ἔνοφθαλμιζομένων κόνικλων παρουσίασαν συμπτώματα ἀνησυχίας (συχνὴ ἀλλαγὴ θέσεως) καὶ διεγέρσεως ἢ ὑπνηλίας μετὰ προοιούσης ἀπίσχάνσεως καὶ ἔθνησκον εἰς σκελετώδη κυριολεκτικῶς κατάστασιν.

Ἐπάρχει, ὅπως φαίνεται, ἀναλογία τις συμπτωμάτων τῶν κόνικλων μας πρὸς τὰ τῶν τοῦ Ρουμάνου ἐρευνητοῦ, δὲν ὑφίσταται ὅμως καὶ ὁμοιότης αἰτίων, ἀφοῦ ἡ παθολογοανατομικὴ ἔρευνα, ἐκ τῆς ἀπουσίας τῶν πυρηνοεγκλειστων ὀξυφίλων σωματίων Joest-Degen (παθολογοανατομικαὶ ἀλλοιώσεις) καὶ τῶν φλεγμονωδῶν ἐξεργασιῶν τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἐπιτρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐγκεφαλονωτιαία ἐπιζωτικὴ μηνιγγίτις ἐξ ὄλων τῶν παρτηρηθεισῶν ἐν Λαρίσῃ τὸ 1947 περιπτώσεων, αἵτινες, διὰ τῶν συμπτωμάτων των ἐγκεφαλικῆς διεγέρσεως, ὑπενθύμιζον τὴν νόσον ταύτην.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

Ἐξ ὧν ἤδη ἀνεφέρθησαν, δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ θετικὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ ἓνα ἀποφασιστικὸν συμπέρασμα.

Ἡ συμπτωματολογία τῶν περιπτώσεων τῆς ἐνζωοτίας τῆς Λαρίσσης 1947 ἔφερεν εἰς τὴν μνήμην τὴν ἐπιζωτικὴν ἐγκεφαλονωτιαίαν μηνιγγίτιδα τοῦ Ίπου. Οἱ ἔνοφθαλμισθέντες κόνικλοι ἐγέννησαν ὁμοίως ὑποψίας ὑπὲρ αὐτῆς, βασιζομένας εἰς τὰ δεδομένα τῆς ἐργασίας τοῦ Ἰγiminoiu (12), τὸ ἀρνητικὸν ὅμως ἀποτέλεσμα τῆς γενομένης παθολογοανατομικῆς ἐρεύνης ἀπέκλεισε τὴν νόσον ταύτην καὶ τὸν αἰτιολογικὸν της ἰὸν ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς μολυσματικῆς παραπληγίας.

Ἡ ἀπουσία παντὸς συμπτώματος δυσκαταποσίας καὶ παραλύσεως γλωσσοφαρυγγικῆς ἐξ ὄλων τῶν περιπτώσεων τὰς ὁποίας ἐμελετήσαμεν καί, ἀντιθέτως, ἡ ὑπαρξὶς τῶν χαρακτηριστικῶν συμπτωμάτων τῶν ἐξωτερικῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἐπιτρέπουν νὰ ἀποκλεισθῇ κλινικῶς ἡ ἄλλαντίασις.

Εἰς τὸν συναντώμενον συχνά, οὐχὶ πάντοτε, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς

νόσου, στρεπτόκοκκον δὲν δύναται ν' ἀποδοθῆ ῥόλος πραγματικοῦ αἰτιολογικοῦ παράγοντος τῆς νόσου, διότι, οὔτε ἡ παρουσία του εἶναι σταθερά, οὔτε ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸν ἔνβιον ὄγ, τὸ συναντώμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου, ἰδίως ὅμως διότι δὲν ἐπετεύχθη δι' αὐτοῦ, ἐνιεμένου εἰς τὸν ἵππον, ἡ ἀναπαραγωγὴ τῆς μολυσματικῆς παραπληγίας.

Δὲν μένει παρὰ ἡ ὑπόθεσις ὅτι ἡ νόσος πιθανῶς νὰ προέρχεται ἐκ τροφοπενίας ἢ βιταμινοπενίας — *maladie à carence* — (δὲν ἔγιναν ἔρευναι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην) ἢ καὶ νὰ ὀφείλεται εἰς διηθητὸν τινα ἰόν. Εἶναι ὅμως πολὺ γνωστὸν πόσον δύσκολον εἶναι, ἐνίοτε, νὰ ἀνακαλυφθῆ ἡ ὕπαρξις τοῦ τελευταίου τούτου νοσογόνου αἰτίου.

Ἐὰν διὰ τῆς παρουσίας ἐργασίας δὲν προώδευσαν αἱ γνώσεις μας ἐπὶ τοῦ δυσκόλου προβλήματος τῆς αἰτιολογίας τῆς μολυσματικῆς παραπληγίας τοῦ ἵππου, ρίπτεται τοῦλάχιστον, ἐκ τῶν προσκομιζομένων ἀρνητικῶν δεδομένων, ὀλίγον φῶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ δρόμου τῶν περαιτέρω ἐρευνῶν.

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Ι Σ

1) Ἡ μολυσματικὴ παραπληγία παρουσιάζεται ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ ἐνζωοτικὴν, σποραδικὴν καὶ αὐτόματον μορφήν. Αἱ ἀπότομοι ἐναλλαγῆ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς θερμοκρασίας ἐπενεργοῦσαι ἐπὶ τῶν προδιατεθειμένων, πιθανῶς, ὀργανισμῶν, ἐξ ἀκαθορίστων αἰτίων, εὐνοοῦσι τὴν ἐκδήλωσιν τῆς νόσου.

2) Τὸ φύλον, ἡ ἡλικία καὶ ἡ κατάστασις θρέψεως, δὲν παίζουσι οὐδένα ῥόλον. Ἡ νευρικὴ ἰδιοσυγκρασία φαίνεται εὐνοϊκὸς παράγων. Τὰ λυμφατικὰ ζῶα δείκνυνται ἀνθεκτικὰ εἰς τὴν νόσον.

3) Ἐκτὸς τῶν κλασικῶν συμπτωμάτων τῆς παραπληγίας τῶν ὀπισθίων μετὰ ἐξοιδήσεως τῶν ἐξωτερικῶν γεννητικῶν ὀργάνων καὶ ἀκρατείας πυκνορευστων οὔρων, παρετηρήθησαν τὸ πρῶτον κατὰ τὴν ἐνζωοτιαν Λαρίσης 1947 καὶ ἐγκεφαλικά συμπτώματα διεγέρσεως ὑπενθυμίζοντα τὴν ἐγκεφαλονοτιαίαν ἐπιζωοτικὴν μηνιγγίτιδα (νόσον τοῦ Βορνα).

4) Τὸ λεύκωμα ἀνευρίσκεται εἰς τὰ οὔρα μετὰ τὴν 3-4 ἡμέραν τῆς νόσου. Παρατηρεῖται ἐπίσης ὑπερλευκωμάτωσις (0,30 γρ. %) ἀνευ λευκοκυτταρικῆς ἀντιδράσεως τοῦ ἐγκεφαλονοτιαίου ὑγροῦ. Τὸ ὑγρὸν τοῦτο παρουσιάζεται διανγῆς ἢ, ἐνίοτε, θολὸν καὶ ὑπέρυθρον ἀκόμη, ἐκ τῆς παρουσίας ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων.

Πρῶτος θεραπευτικὸς ὄρος τῶν μὴ δυναμένων νὰ τηρήσουν ὀρθίαν στάσιν ἀσθενῶν, εἶναι ἡ ἀνάρτησις. Ἡ σουλφανιλαμίδη καὶ ἡ πενικιλίνη, ἢ τελευταία αὕτη εἰς δόσιν συνολικὴν ἀνεπαρκῆ (1.200.000 Μ.Ο.), δὲν ἔφεραν κανὲν ἀποτέλεσμα.

6) Ἡ πειραματικὴ ἀναπαραγωγὴ τῆς νόσου διὰ τῶν ἐκ τοῦ ἐγκεφαλο-

νωτιαίου υγρού, παραπληγικών ἐν ζωῇ ἵππων, ἀπομονωθέντων στρεπτοκόκκων, ἀπέτυχε.

Θετικά τινὰ ἀποτελέσματα παραπληγίας εἰς ἰνδοχοίρους ἐνιεθέντας διὰ τῶν στρεπτοκόκκων τούτων, δὲν δικαιολογοῦν τὴν ὑπὸ τινων ὑποστηριζομένην στρεπτοκοκκικὴν φύσιν τῆς νόσου, διότι οὔτε ἡ παρουσία τῶν στρεπτοκόκκων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου εἶναι σταθερά, οὔτε ἀποτελοῦν οὗτοι τὸ μόνον ἔνβιον ὃν τὸ ἀπομονωθὲν ἐκ τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν παραπληγικῶν ἵππων καὶ τέλος δὲν ἐπετεύχθη ἡ ἀναπαραγωγή τῆς παραπληγίας διὰ τούτων ἐνιεμένων εἰς τὸν ἵππον.

7) Ἀπόπειραι μεταδόσεως τῆς νόσου διὰ τοῦ αἵματος, διὰ τῶν οὖρων, διὰ τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου υγρού καὶ διὰ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ παραπληγικῶν ἵππων ἔμειναν ἄνευ ἀποτελέσματος.

8) Κόνικλοι ἐνοφθαλμισθέντες ἐνδοκρανιακῶς δι' ἐναιωρήματος ἐγκεφαλικῆς οὐσίας (ἵπποκάμπειος καὶ ὄσφρυτική ἔλιξ) παραπληγικῶν ἵππων μετὰ ἐγκεφαλικῶν συμπτωμάτων διεγέρσεως, ἔθανον μετὰ τρίμηνον παρουσιάσαντες προοῖον ἀπίσχανσιν μετὰ ἀνησυχίας (συχνὴ ἀλλαγὴ θέσεως). Τὰ αὐτὰ συμπτώματα ἔδειξαν καὶ κόνικλοι ἐνοφθαλμισθέντες ὑπὸ τοῦ Irimioiu δι' ἐγκεφαλικῆς οὐσίας ἵππων θανόντων ἐξ ἐγκεφαλονωτιαίας ἐπιζωοτικῆς μηνιγγίτιδος (νόσος Borna).

9) Ἡ ἀπουσία ὁμως φλεγμονωδῶν ἐξεργασιῶν τῶν νευρικῶν κέντρων ὡς καὶ πυρηνοεγκλειστων ὄξυφίλων σωματίων Joest - Degen, ἀποκλείει τὴν νόσον Borna. Ἡ ἀλλαντίασις πρέπει ἐπίσης νὰ ἀποκλεισθῇ κλινικῶς. Οὕτω μένει δι' ἀποκλεισμοῦ ἡ ὑπόθεσις, ἡ νόσου ἐκ τροφοπενίας, ἡ νόσου ὀφειλομένης εἰς διηθητὸν ἰόν.

R É S U M É

E. MATTHAIAKIS: Observations cliniques et recherches expérimentales sur la paraplegie infectieuse du cheval.

L'auteur à observé plusieurs cas de paraplégie infectieuse durant les derniers dix-huit ans et finit son exposé des observations cliniques et recherches expérimentales par le résumé suivant.

1) La paraplégie infectieuse se présente en Grèce sous forme sporadique et spontanée. Le refroidissement agissant probablement sur des animaux prédisposés, par des causes indéterminées, favorise l'éclosion de la maladie.

2) Le sexe, l'âge et l'état d'embonpoint, ne jouent, aucun rôle. Le temperament nerveux semble constituer un facteur favorable. Les animaux lymphatiques se montrent refracteurs.

3) Sauf les symptômes classiques, paraplégie des postérieures avec umefaction des levres de la vulve, parésie du pénis et émission fréquente d'urine visqueuse, nous avons observé, pour la première fois, des signes cérébraux d'excitation corticale rappelant ceux de la maladie de Borna.

4) On observe, en outre, de l'albumine dans l'urine le troisième ou quatrième jour de la maladie. Il y a aussi hyperalbuminose (0,30 à 1 gr. p. mille) sans réaction leucocytaire du liquide cephalo-rachidien. Ce liquide organique est limpide, mais peut aussi être trouble ou rougeâtre, pour la présence des globules rouges.

5) La première indication à remplir dans le traitement c'est de mettre les malades dans un appareil de suspension. L'emploi de l'urotropine n'a aucun effet curatif, ni préventif. La sulfanilamide et la pénicilline, cette dernière employée en quantité insuffisante (1.200.000 U.O.) n'ont rien donné.

6) La transmission expérimentale de la maladie par les streptocoques insolés du LCR des chevaux paraplégiques en vie, à échoué. Quelques résultats positifs de paraplégie chez de cobayes inoculés avec ces streptocoques n'autorisent pas à admettre la nature streptococcique du mal, soutenue par certains auteurs, d'autant plus que la présence de streptocoque au cours de la maladie n'est pas constante, il ne constitue pas le seul germe figuré isolé de l'organisme des chevaux paraplégiques et surtout on n'a pas pu reproduire la paraplégie en l'injectant chez le cheval.

7) Les tentatives de transmission de la maladie par le sang, l'urine, le L.C.R. et la moelle lombaire n'ont donné que de résultats négatifs.

8) Des lapins inoculés par voie intracrânienne avec 0,2 cc. d'émulsion de substance cérébrale des chevaux paraplégiques, avec symptômes d'excitation corticale, sont morts trois mois après, avec amaigrissement progressif et inquiétude. Amaigrissement, inquiétude ou somnolence et mort dans un état squelettique à constaté aussi IRIMI-NOIU sur des lapins inoculés avec la même matière provenant de chevaux morts de méningo-encéphalo-myélite enzootique en Roumanie.

9) L'absence des lésions de myélite et d'encéphalite, comme aussi d'infiltration leucocytaire et de corpuscules de JOEST-DEGEN, exclue la maladie de BORNA de nos malades. Le Botulisme doit être aussi cliniquement éliminé. Il n'en reste que l'hypothèse d'une maladie à carence ou à ultravirus.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) Ananiades B. : La paraplégie infectieuse du cheval en Grèce. Rev. Path. Comp. Octobre, 1930.
- 2) Ananiades B. : Sur la nature gourmeuse de la paraplégie infectieuse. Bul. Acad. Vét. France, 1934, p. 439.
- 3) Bodija S. C. : Epizootologia del Botulismo de los Equidos en Espana. Trab. Inst. Biol. Anim. 1942 p. 223 - 288. Anal. in B.I.P. 1940 - 43 p. 33
- 4) Brion A. : Aspect du botulisme animal en Europe. Cah. Med. Vet. 1944 - 45. Anal. in B.I.P. 1940 - 43 p. 34.
- 5) Brion A. : De l'encéphalo-myéélite equine française à Grass - Disease. Rev. Path. Comp. Mai - Juin 1948.
- 6) Brocq - Rouseu, Forgeot, Urbain : Recherches sur la paraplégie infectieuse du cheval. Rev. Vét. Mil. Decembre 1924.
- 7) Brocq - Rouseu, Forgeot, Urbain : Le streptocoque gourmeux. Paris 1925.
- 8) Butaye R. : Recherches sur les streptocoques bêta-hémolytiques à zone large, du groupe C. isolés des animaux. Acta Biol. Belg. t. 3, 1943, p. 53. Anal. in B.I.P. 1942, p. 2.
- 9) Forgeot P. : Traité de maladie infectieuses et contagieuses d'origine microbienne des animaux domestiques. Paris 1935.
- 10) Hermanz M. : El Botulismo de los Equidos en Espana. Trab. Inst. Biol. Anim. 1942. 1942, p. 346. Anal. in B.I.P. 1940 - 43, p. 34.
- 11) Hermanz M., Miguel : El Botulismo en los animales domesticos. Trab. Ist. Biol. Anim. 1942, p. 511. Anal. in B.I.P. 1940 - 43 p. 34.
- 12) Iriminoiu G. : Ménigo-engépfalo - myéélite enzootique du cheval en Roumanie. Off. Int. Epiz. 1948, p. 293.
- 13) Kelser R., Schoening H. : Manual of Veterinary Bacteriologie 1943.
- 14) Liegeois F. : Traité de Pathologie Médicale des Animaux Domestiques. 3ème édition, 1949.
- 15) Λαμπροπούλου Β., Παπαδανιήλ Σ., Ματθαϊάκη Ε. : Συμβολή εις την μελέτην της μολυσματικής παραπληγίας. Δελτ. Έλλ. Κτην. Έταιρείας 1935, σελ. 14.
- 16) Mathaiakis E. : Hyperalbuminose avecdissociation albumino-cytologique du liquide céphalo-rachidien dans la paraplégie infectieuse des équidés. An. Med. Vet. 1948, p. 33 - 35.
- 17) Moine G. Du danger des cadavres en putréfaction au sein des denrées alimentaires. Rev. Path. Comp. Mai 1958 p. 411 - 413.
- 18) Pheloukis Th. : Sur la virulense des produits pathologiques et sur les modalités qui regissent la contagion dans la paraplégie infectieuse du cheval. Bul. Acad. Vét. France, 1934.
- 19) Pheloukis Th. : Sur la nature intime des alteration anatomiques observées dans la paraplégie infectieuse du cheval. Bul. Acad. Vét. France, 1934, p. 280.
- 20) Pheloukis Th. : Contribution à l'étude de la paraplégie infectieuse. Bul. Acad. Vét. France, 1935, p. 44.
- 21) Prevot A., Rossi P. : Recherches sérologiques sur une forme de méningo-encéphalite des équidés. Bul. Acad. Vét. France, 1946, p. 312.

- 22) Prevot A., Rossi P.: Recherches sur trois souches de clostridium Botulinum D. Bul. Acad. Vét. France, 1948, p. 386.
- 23) Prevot A.: Recherches sur la toxine, l'anatoxine et l'antitoxine de clostridium Botulinum D. Bul. Acad. Vét. France, p. 390.
- 24) Prevot A., Brygoo E.: Etude de la première souche française de clostridium Botulinum D. An. Inst. Past. 1950, t, 78, p. 274.
- 25) Prevot A., Brygoo E.: Recherches sur la toxine l'anathxine et l'antitoxine botuliques après contact avec la substance nerveuse. An. Inst. Past. 1950, t. 79, p. 1.
- 26) Prevot A., Huet M., Tardieu P.: Etude de vingt-cinq foyers de botulisme animal. Bul. Acad. Vét. France, 1950, p. 481.
- 27) Simmons J. S., Gentzkow C. J.: Laboratory Methods of the United States Army. 1944.
- 28) Urbain, Cabret, Chaillot.: La paraplégie infectieuse de la jument. Rev. Vét. Mil. Decembre 1928.
- 29) Van Dorssen.: Sur l'étiologie de la gourme. An. Med. Vét. 1942. p. 91.
- 30) Willems G.: Au sujet de la nature du mal d'Aiseau (identité probable de cette affection et du botulisme du cheval). Acta Biol. Belg. 1941, p. 356. Anal. in B.I.P. 1944, p. 244.
- 31) Willems G.: Le botulisme du cheval en Belgique. An. Mes. Vet. 1942, p. 33-44.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΑΙΣ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΙΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ (ΝΤΟΠΙΝ) ΩΣ ΔΙΕΓΕΡΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Ὑπό

Δρος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Σ. ΚΙΝΝΑ

Χημικοῦ καὶ Κτηνιάτρου

Ἐπιθεωρητοῦ Ἀστυκτηνιατρικῆς ὑπηρεσίας

Τὸ γεγονός ὅτι τὸ Ντόπιν ἀπησχόλησε τὰς νομοθεσίας ἄλλων Κρατῶν, εἰς τὰ ὁποῖα διενεργοῦνται Ἴπποδρομαίαι καὶ ἐλήφθησαν ἀπαγορευτικὰ μέτρα χρήσεως αὐτῶν καὶ αὐστηραὶ ποινικαὶ διώξεις, ἀξίζει, φρονοῦμεν, τὸν κόπον ν' ἀπασχολήσῃ καὶ παρ' ἡμῖν τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν περὶ τὰς Ἴπποδρομίας στρεφομένων.

Ποῖν εἰσέλθωμεν εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐν γένει διενεργείας καὶ τοῦ ἐλέγχου παρακολουθήσεως καὶ ἀνιχνεύσεως τῶν Ντόπιν, πρέπει νὰ δώσωμεν ἕναν σαφῆ ὁρισμὸν τῆς λέξεως «Doping» ἣτις εἶναι λέξις Ἀγγλικῆ καὶ σημαίνει: Ὑπὸ μὲν τὴν στενὴν ἔννοιαν, τὴν χρῆσιν διαφόρων φαρμάκων, φυτικῶν ἐκχυλισμάτων ἐκ χημικῶν προϊόντων καὶ παρασκευασμάτων αὐτῶν, ἅτινα ἔχουσι τὴν ιδιότητα εἰσαγόμενα εἰς τὸν ὄργανισμὸν τῶν

ἵππων τοῦ Ἴπποδρόμου νὰ προξενοῦν τοιαύτην ἐνέργειαν, ὥστε ὅτε μὲν νὰ ὑφίστανται μίαν παροδικὴν διεγερτικὴν αὔξησιν, ὅτε δὲ παροδικὴν μείωσιν τῆς δυναμικῆς ἱκανότητος τῆς προερχομένης ἐκ τῆς φυσιολογικῆς καταστάσεως τοῦ ἵπου. Ὑπὸ τὴν εὐρύτεραν δὲ ἔννοιαν θεωροῦνται καὶ ἄλλα ὡς τοιαῦτα μέσα, ὅπως εἶναι τὰ μηχανικὰ (ἐκτὸς τοῦ μαστιγίου καὶ πτεροιστήρος) καὶ τὰ ἠλεκτρικὰ τοιαῦτα (ἠλεκτρικαὶ στῆλαι ὑπὸ τὴν σέλλαν). Σήμερον ἀπαγορεύεται ἀκόμη καὶ ἡ χρῆσις τῶν ἄλλοτε εὐχαρίστως χορηγουμένων οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ὅπως τὸ κονιάκ, σαμπάνια, οὐίσκι κλπ. πρὸ τοῦ τρεξίματος τῶν ἵππων καὶ τοῦτο διότι ἠδύναντο εὐκόλως νὰ ἀναμιχθοῦν μετ' αὐτῶν καὶ διάφορα ἄλλα ἰσχυρῶς δρῶσαι διεγερτικαὶ οὐσίαι.

Μεταξὺ τῶν οὐσιῶν αἴτινες συνήθως εἰς ἐλαχίστας ποσότητας εἰσαγόμεναι εἰς τοὺς ἵπους προκαλοῦσι μίαν τεχνικὴν αὔξησιν ἢ μείωσιν τῆς ἱκανότητός των καὶ εἰς μεγάλην κλίμακα ἐν χρῆσει τιθέμεναι εἰς τοὺς ἵπους τοῦ Ἴπποδρόμου εἶναι διάφορα εἶδη τῶν ἀλκαλοειδῶν, ὡς καφεΐνη, κοκαΐνη, ἠρωΐνη, στρουχίνη, ἀτροπίνη, κινίνη, μορφίνη, ἠοσκίνη, κλπ. Ἡ χρῆσις τῶν φυτικῶν ἀλκαλοειδῶν οὐσιῶν εἰς τοὺς ἵπους ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἐν Ἀμερικῇ διὰ τῶν φύλλων τοῦ φυτοῦ κόκκα, ἅτινα μασοῦν οἱ Ἰνδιάνοι καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ Ἀμερικανοὶ ἐγένοντο προσεκτικοὶ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τούτων καὶ χρησιμοποίησιν των κατὰ τοὺς ἵππικοὺς ἀγῶνας (1896) καὶ κατόπιν τῶν γενομένων σχετικῶν καταγγελιῶν.

Περὶ τὸ 1900 εἰσῆχθησαν ὑπὸ Ἀμερικανῶν προπονητῶν καὶ εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ Ἴπποδρόμια (Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, Αὐστρίαν, Οὐγγροίαν, Ρωσίαν καὶ Γερμανίαν) ἡ χρῆσις τῶν ἀλκαλοειδῶν αὐτῶν, τῶν ὁποίων ἐγένετο τοιαύτη κατάχρησις, ὥστε νὰ γίνουν ἀντιληπτὰ καὶ εἰς τὸ κοινὸν ἐκ τῶν ὅλως ἀπροόπτως ἐμφανιζομένων ἀποτελεσμάτων τῶν διαγωνιζομένων ἵππων καὶ νὰ ληφθοῦν ἀπέναντι τούτων μέτρα αὐστηροῦ ἐλέγχου καὶ παρακολουθήσεως, τεθῶσιν ἀπαγορευτικὰ μέτρα καὶ φραγμοὶ διὰ νομοθετικῆς ὁδοῦ μὲ αὐστηρὰν ποινικὴν δῶξιν.

Οὕτω βλέπομεν τὸ πρῶτον ἐν Ἀγγλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1903 νὰ κατατίθεται εἰς τὸ Κοινοβούλιον Νόμος, δι' οὗ ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις διεγερτικῶν μέσων εἰς τοὺς ἵπους τῶν Ἴπποδρομιῶν, ὁμοίας δὲ νομοθετικὰς διατάξεις νὰ ψηφίζονται κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος καὶ εἰς τὰς ἄλλας Εὐρωπαϊκὰς χώρας, ὡς εἰς Αὐστρίαν, Γαλλίαν, Βέλγιον, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1904 εἰς τὴν Γερμανίαν, διατάξεις συμπεριληφθεῖσαι εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ Κώδικος περὶ λειτουργίας τῶν Ἴπποδρόμων.

Κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ Γερμανικοῦ Κώδικος περὶ Ἴπποδρόμων § 1 σκοπὸς τῆς ἐν γένει λειτουργίας τῶν Ἴπποδρόμων εἶναι ἡ προαγωγή τῆς Γερμανικῆς Ἴπποπαραγωγῆς διὰ διαγωνισμοῦ τῶν φυσικῶν παρα-

γωγικῶν ἱκανοτήτων καὶ προτερημάτων τοῦ ἵππου. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀνευρίσκονται οἱ καλλίτεροι ἵπποι, οἷτινες καὶ χρησιμαποιοῦνται καταλλήλως πρὸς ἀναπαραγωγὴν.

Τὰ Ντόπιν ὅμως ἔχουσι τὴν ιδιότητα νὰ παραβλάπτωσι τὴν ἵπποπαραγωγὴν ἀπὸ διττῆς ἀπόψεως, ἅφ' ἑνὸς μὲν διότι οἱ ἵπποι διὰ τῶν διεγερτικῶν μέσων προξενοῦσι ὑπερέντασιν τῶν δυναμεῶν των καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου καταρρίπτουσι τὴν ἀξίαν καλλιτέρου ἵππου εἰς τοὺς ἀγῶνας, ἅφ' ἑτέρου δὲ διότι ἐπιφέρει βλάβας τόσον εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἵππου, ὅσον καὶ διότι ἐπιδρᾷ βλαβερῶς ἐπὶ τῆς ἀναπαραγωγικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος. Ἡ βλαβερὰ ἐνέργεια τῶν Ντόπιν ἐπεκτείνεται διὰ τῆς προσβολῆς τοῦ διεγερτικοῦ μέσου ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ διὰ τῆς ὑπερεντάσεως τῶν παραγωγικῶν αὐτοῦ δυνάμεων πλήττονται ἐπιβλαβῶς τὰ διάφορα ὄργανα τοῦ σώματός των.

Ἡ χορήγησις τῶν διεγερτικῶν τούτων μέσων διενεργεῖται κατὰ τρόπον βεβαίως, ὥστε ὅσον τὸ δυνατόν νὰ διαφεύγη τὴν προσοχὴν τῆς δημοσίας τάξεως. Τὸ ἐν γένει ντοπάρισμα τῶν ἵππων διὰ τὴν ἐν γένει ἐνέργειαν καὶ ἐπίδρασιν τοῦ Ντόπιν ἀπαιτεῖ μεγάλην ἐξάσκησιν καὶ συναντᾷ δυσκολίας, καθ' ὅσον πρέπει ταυτοχρόνως νὰ ἀποφεύγωνται, ὅσον τὸ δυνατόν, διάφορα ἐκδηλωτικὰ προδοτικὰ σημεῖα· ἐκλέγεται δηλαδὴ ἐνταῦθα ὁ καλλίτερος τρόπος ἐνεργείας καὶ ὑπολογίζεται ταυτοχρόνως ὁ χρόνος καὶ ὁ βαθμὸς ἐπενεργείας αὐτῶν.

1) Ἡ ἐνέργεια ἐν σχέσει πρὸς τὸν βαθμὸν καὶ τὸ χρονικὸν σημεῖον προσδιορίζεται ἀσφαλέστερον διὰ τῆς ὑποδορεῖου ἐνέσεως, ἐν τούτοις εἰς τὸ σημεῖον τῆς γενομένης ἐνέσεως παρουσιάζεται εὐκόλως μία φλύκταινα ἢ μία τοπικὴ ἐφίδρωσις, αἵτινες ἀφήνουσι καταφανεῖς ἐκδηλώσεις· ἐπὶ πλέον δὲ πρέπει νὰ διενεργηθῇ ὅταν οἱ ἵπποι εὐρίσκονται ὀλίγον τι πρὸ τοῦ τρεξίματος ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἰπποδρόμου, ὅποτε πολὺ δυσκόλως δύνανται νὰ ἀποφύγωσιν τὴν προσοχὴν τῶν θεατῶν.

2) Ἡ διὰ τοῦ στόματος εἰσαγωγή τῶν Ντόπιν εἰς τοὺς εὐαίσθητους θερμοαίμους ἵππους εἶναι δύσκολος, ἕφ' ὅσον ταῦτα χορηγοῦνται ὑπὸ μορφὴν καταλλήλου γευστικῆς οὐσίας ἐν εἶδει σακχαροπύκου συσκευασίας. Πολὺ δυσκολώτερον ὅμως καθίσταται ἢ διὰ τοῦ στόματος χορήγησις, διότι κατ' αὐτὴν πρέπει νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἐνέργεια ἢ μᾶλλον τὸ σημεῖον τῆς διεγέρσεως κατὰ τὸν χρόνον τοῦ τρεξίματος. Ἐὰν ἡ ἐνέργεια δράσῃ πρὸ ἢ μετὰ τὸ τρέξιμο τότε δύνανται νὰ γίνωσι καταφανῆ τὰ σημεῖα τῆς ἀνησυχίας ἢ διεγέρσεως τοῦ ἵππου. Ἀπαιτεῖται δηλαδὴ ἐνταῦθα μεγάλη ἐξάσκησις, πείρα καὶ πράξις, ἰδίως δὲ προπειράματα πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς διὰ τοῦ στόματος εἰσαγωγῆς τῶν Ντόπιν εἰς τοὺς ἵππους, ἵνα ἡ δρασὶς ἐνεργήσῃ τὴν κατάλληλον ὥραν.

3) Ἡ ἄλλη ἐφαρμογὴ τῶν Ντόπιν εἶναι ἢ διὰ τοῦ πρῶκτου εἰσαγωγῆ,

ἀλλὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἐκκένωσις τοῦ ἐντέρου ἐκ τῶν κοπράνων, ἵνα γίνῃ εὐκόλως ἡ ἀπορρόφησις τῶν ὑπὸ μορφῆν ὑποθέτων εἰσαγομένων μέσων. Ἡ ἐνέργεια ὅμως διὰ τοῦ τρόπου τούτου προκαλεῖ ἐρεθισμόν τοῦ ἐντέρου καὶ συνεπείᾳ τούτου οἱ ἵπποι ἀρχίζουσι νὰ ἀνησυχῶσι νὰ περιστρέφωσι τὴν οὐράν, νὰ ὠθοῦνται πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ νὰ λακτίζουν.

Ποῖον ἐκ τῶν τριῶν τούτων τρόπων ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως ἡ χρῆσις τῶν Ντόπιν προτιμᾶται, δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστόν. Ἐκ τῆς ἐπενεργείας καὶ ἐπιδράσεως τῶν Ντόπιν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ἡ διὰ τοῦ πρῶτου εἰσαγωγή ἐνέχει ὀλιγωτέραν σημασίαν, περισσότερον δὲ ἡ διὰ τοῦ στόματος καὶ τῆς ἐνέσεως, ὁπότε εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τῆς εἰσαγωγῆς διὰ τοῦ στόματος, ἐκτὸς τῆς γευστικῆς οὐσίας, χορηγοῦνται ταῦτα ὑπὸ εὐληπτον ἄρεστίην μορφῆν εἰς τοὺς ἵππους καὶ μὴ εὐκόλως ἀντιληπτῆς, ὡς τοιαύτη δὲ ἀναφέρεται ἡ εἰσαγωγή οὐσιῶν ἐντὸς κοίλου καρότου. Περισσότερον ὅμως συνήθως ἐν χρήσει δέον νὰ θεωρηθῇ ἐνταῦθα ἡ δι' ἐνέσεων εἰσαγωγή τῶν Ντόπιν, καθ' ἣν ἡ ἐνέργεια τῆς δόσεως καὶ ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἀποτελεσματικῆ, ἀπαιτεῖται ὅμως μεγάλη ἐπιδεξιότης εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ταύτην, ὥστε νὰ μὴ γίνῃ τις ἀντιληπτός, ἔτι δὲ νὰ ἀποφευχθοῦν τὰ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης δυνάμενα νὰ ἐμφανισθοῦν σημεῖα ἐκδηλώσεως τοπικῶν ἀντιδράσεων, ἐφ' ὧν σημείων ἐγένετο ἡ ἐνεσις. Τὰ σημεῖα ἐπὶ τῶν ὁποίων συνήθως δύνανται νὰ γίνωσι αἱ ἐνέσεις καὶ νὰ καλυφθῶσιν αὐταὶ εἶναι τὰ κάτωθι τῆς σέλλας καὶ τῆς χαιτῆς κείμενα μέρη τοῦ σώματος τοῦ ἵππου

Ἐπὶ γενομένων πειραμάτων τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀλκαλοειδῶν Ντόπιν εἰς τοὺς ἵππους τῶν Ἴπποδρόμων διὰ τῶν τριῶν ἀνωτέρω τρόπων πρὸς ἐπίτευξιν διαφόρων εἰδικῶν κλινικῶν συμπτωμάτων καὶ διάγνωσιν τῶν Ντοπαρισμένων ἵππων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμπτωμάτων αὐτῶν, ἀπεδείχθησαν ὅτι ταῦτα δὲν δύνανται μετ' ἀπολύτου ἀσφαλείας νὰ δώσωσι θετικὰ ἀποτελέσματα. Αἱ εἰς τὸ Χημικὸν Ἰνστιτούτον τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Βερολίνου γερόμεναι ἀναλύσεις ἐφ' ὅλων τῶν Ντοπαρισθέντων ἵππων εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις ἀπέδωσαν θετικὸν ἀποτέλεσμα. Ἡ δειγματοληψία ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁδηγιῶν τοῦ Χημικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Βερολίνου «περὶ λήψεως σιέλου καὶ ἰδρωτός».

Ἐπομένως ἡ τελικὴ καὶ θετικωτέρα διάγνωσις περὶ Ντοπαρίσματος τῶν ἵππων τοῦ Ἴπποδρόμου δέον νὰ θεωρηθῇ ἡ χημικὴ ἀνάλυσις τῶν ἐκκρίσεων καὶ ἐκκριμάτων τῶν ἵππων.

Ἡ διὰ χημικῆς ἀναλύσεως μέθοδος τῆς ἀνιχνεύσεως τῶν Ντόπιν συναντᾷ καὶ αὕτη πλείστας ὄσας δυσκολίας. Κατὰ τὴν πρᾶξιν καὶ τὸν πειραματισμὸν τῶν εἰδικῶν ἐργαστηρίων γεννῶνται διάφορα προβλήματα

ἦτοι, ἐκτὸς τοῦ τρόπου δειγματοληψίας καὶ τῶν διαφορῶν ἀντιλήψεων ἐπὶ τῆς λήψεως διαφορῶν δειγμάτων ἐκ τῶν ἐκκρίσεων καὶ ἐκκριμάτων τοῦ ἵππου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων μεθόδων εἰδικῶν ἀντιδράσεων διασήμεων Καθηγητῶν, τῶν ὁποίων τὸ σύστημα ἀναλύσεων τηρεῖται μυστικόν, καὶ τοῦτο ἵνα μὴ οἱ ντοπαρισταὶ λαμβάνουσι γνῶσιν τοῦ τρόπου διενεργείας ἐλέγχου τῶν Ντόπιν. Ἐν τούτοις ὁμως παρατηροῦνται μεταξὺ τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων τὰ τιθέμενα συστήματα ἀναλύσεως τοῦ ἔξισταστικοῦ ὕλικου, ὅτι μεταξὺ τῶν γενικῶν ἀντιδράσεων π.χ. τῶν ἀλκαλοειδῶν νὰ παρουσιάζονται οὐσίαι καὶ εἰς τὴν φυσιολογικὴν ιδιότητα τῶν ἐκκρίσεων τοῦ ἵππου.

Διὰ ταῦτα πρέπει τις νὰ εἶναι πολὺ προσεκτικὸς εἰς τὴν ἀποδοθεῖσαν ἄλλοτε ὡς μοναδικὴν μέθοδον ἀνιχνεύσεως τῶν Ντόπιν ὠρισμένων Καθηγητῶν ὡς εἰδικῶν, ἦν καὶ σήμερον ἀσπάζονται, διότι ἀπεδείχθησαν προϊόντος τοῦ χρόνου ὑπὸ ἄλλων Καθηγητῶν αἱ ἀντιλήψεις αὐταὶ σφαλεραί. Οὕτω Καθηγητῆς τις πρεσβεύει ὅτι ἡ ἀντίδρασις τῶν ἀλκαλοειδῶν ἐν τῷ σιέλῳ δέον νὰ θεωρητῆ ἀσφαλῆς καὶ ἀποτελεσματικὴ. Ἄλλοι Καθηγηταὶ ἐρευνήσαντες καλλίτερον τὰ πράγματα ἀπέδειξαν ὅτι ὅμοιαι ἀντιδράσεις πρὸς τὰς τῶν ἀλκαλοειδῶν ἐν τῷ σιέλῳ τοῦ ἵππου δύνανται νὰ παρουσιασθοῦν ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ λευκομαϊνῶν καὶ πτωμαϊνῶν. Αἱ ιδιότητες αὐταὶ τοῦ σιέλου δὲν εἶναι αἱ αὐταὶ εἰς ὅμοιον ζῶον, ἀλλὰ κυμαίνονται ἐντὸς ὠρισμένων ὁρίων, ἦτοι ἀνήκουσιν αὐταὶ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Staedeler εἰς τὸν σιελόν τῶν κερασφόρων βοοειδῶν ἀνιχνευθέντα σώματα λευκίνης καὶ ξανθίνης καὶ ὑπὸ τοῦ Houdas εἰς τὸν σιελόν τοῦ ἵππου ἀνιχνευθεῖσαι χολίνη καὶ βεταΐνη Gautier.

Ἐπίσης ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν γενικῶν ἀντιδράσεων τῶν ἀλκαλοειδῶν δύνανται νὰ παρουσιάσουν παθολογικαὶ ἀλλοιώσεις τοῦ στόματος τοῦ ζώου, ἢ ὑπολείμματα ἀποσυντεθειμένων τροφῶν, ἢ τροφῶν περιεχουσῶν ἀλκαλοειδῆ ὡς π.χ. φυτὰ ἅτινα συναντῶνται εἰς τὸ χόρτον.

Ἐπομένως εἰς τὸν σιελόν φυσιολογικῶς μὴ Ντοπαρισθέντων ἵππων πρέπει τις νὰ ὑπολογίσῃ τὴν παρουσίαν τῆς πτωμαϊνης (λευκομαϊνη Gautiers) καὶ τὰ φυσικὰ ἐκ τῆς τροφῆς ἀλκαλοειδῆ τῶν ὁποίων ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τὰ ἀλκαλοειδῆ Ντόπιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντιδράσεως τῶν ἀλκαλοειδῶν εἶναι δύσκολος.

Παρὰ διαφορῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων τονίζεται ἡ ἐφαρμογὴ νέου συστήματος ἐρευνητικῆς μεθόδου τῶν Ντόπιν, ἐκτὸς δηλαδὴ τῶν τιθεμένων ὑπ' ὄψιν ἀλκαλοειδῶν, ἐπίσης καὶ μερικῶν μέχρι σήμερον περιγραφέντων προϊόντων παραγωγῆς τούτων, ἵνα ἀπομονοῦνται εἰς τὸν σιελόν ὅσον τὸ δυνατὸν ὑπὸ καθαρὰν μορφήν (κρυσταλλικὴν) καὶ νὰ ἐρευνῶνται ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν μικροχημικῶν μεθόδων.

Ἐπὶ τῶν διαφορῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων θεωρεῖται ἡ μέθοδος τῶν

ὡς ἀλάνθαστος, ἢ τήρησις ὁμως τῆς μυστικότητος ἐπὶ τῆς ἐξεταστικῆς αὐτῶν μεθόδου δὲν δίδει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνταποδείξεως. Οὕτω π.χ. ἢ πρόσκλησις ἐνὸς δευτέρου ἐμπειρογνώμονος πρὸς ἀνταπόδειξιν ἀποκρούεται ὡς μὴ ἐκτελέσιμος, ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τεχνικοὺς ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς λόγου, ἀφ' ἐτέρου δὲ λόγῳ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλαχίστων ποσοτήτων σ:έλου εἶναι ἀδύνατος ὁ χωρισμὸς τοῦ δείγματος, ἐπὶ πλεόν δὲ δὲν δύναται νὰ προσκληθῇ δεύτερος εἰδικός, διότι ἐλάχιστοι ὑπάρχουσι εἰς ἐνάστην χώραν. Ἐπομένως ἡ ἐξέτασις ἔγκειται εἰς τὰς χεῖρας εἰδικοῦ ἐργαστηρίου μὴ ἐλεγχομένου, καὶ πρόκειται προφανῶς περὶ ἐλέγχου δημοσίας τάξεως, τοῦ ὁποίου τὰ πορίσματα δὲν πρέπει νὰ ἀποτελοῦν ἀντικείμενον συζητήσεων καὶ κρίσεων. Οὕτω εἰς ἐκάστην χώραν ὑπάρχει ἐν εἰδικὸν Κρατικὸν ἐργαστήριον, ἐνθα ἐκτελεῖται ὁ ἐλεγχος τῶν Ντόπιν ὄλων τῶν Ἴπποδρομῶν τῆς Ἐπικρατείας.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται πόσον σοβαρὰ καὶ λεπτεπίλεπτος θεωρεῖται ἡ ἐν γένει παρακολούθησις τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τιθεμένων Ντόπιν εἰς τοὺς Ἴππους τῶν Ἴπποδρομῶν καὶ ὁποία σημασία πρέπει νὰ ἀποδοθῇ, ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὴν Κλινικὴν παρατήρησιν τῶν ἐμφανιζομένων ζώων, ἀφ' ἐτέρου δὲ εἰς τὴν κανονικὴν καὶ καλὴν δειγματοληψίαν τῶν διαφόρων ἐκκρίσεων καὶ ἐκκριμμάτων τοῦ ζώου.

Τὸ ζήτημα τῆς ἐνταῦθα ἐργαστηριακῆς ἀναλύσεως τῶν Ντόπιν δέον νὰ εἶναι ἔργον ἐπιστήμονος εἰδικευμένου εἰς εἰδικὸν ἐργαστήριον τῆς ἀλλοδαπῆς, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκτελοῦνται αἱ χημικαὶ καὶ βιολογικαὶ ἐρευνητικαὶ μέθοδοι εἰδικῶν ἀντιδράσεων πρὸς ἀνίχνευσιν τῶν Ντόπιν. Εἰς ἄλλας χώρας ὁ ἐλεγχος τῶν Ντόπιν ἐπιτελεῖται παρ' ἐπιστημόνων Κτηνιάτρων εἰδικευμένων εἰς τὰ προβλήματα τῆς Χημείας καὶ Βιολογίας. Ἡ ἀντίληψις ὅτι τοιαῦται ἀναλύσεις δύναται νὰ ἐνεργηθῶσιν καὶ ἀπὸ ἰατροῦ βιολόγους ἢ ἰατροδικαστὰς δὲν εἶναι ὀρθή, διότι πολλὰ εἶδη τῶν ἄλκαλοειδῶν ναρκωτικῶν ἢ διεγερτικῶν μέσων, ἔχουσι διάφορον ἐνέργειαν καὶ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ζώων ἀπὸ ὅ,τι εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἀπόδειξιν δὲ περὶ τούτου ἀποτελεῖ τὸ γεγονός, ὅτι εἰς ὅλας τὰς χώρας ὑπεύθυνοι διὰ τὸν ἐν γένει ἐργαστηριακὸν ἐλεγχον καὶ ἀνίχνευσιν τῶν Ντόπιν εἶναι ἐπιστήμονες Κτηνιάτροι καὶ Χημικοί, ἐργαστηριακῶς εἰδικευθέντες εἰς τὸν ἐλεγχον τῶν Ντόπιν.

Ἀπαραίτητος ὄθεν τυγχάνει ἡ ἴδρυσις καὶ παρ' ἡμῖν ἀναλόγου εἰδικοῦ Ἐργαστηρίου πρὸς ἔρευναν καὶ παρακολούθησιν τῶν Ντόπιν. Ὁ ἐλεγχος τῶν Ντόπιν καὶ ἡ ἐν γένει δειγματοληψία ἐν τῇ ἰδρύσει τοῦ Ἐργαστηρίου δὲν θ' ἂν περιορίζεται μόνον εἰς τὰ ὑποπτα ζῶα, ἀλλὰ ὅπως

συμβαίνει ἐσχάτως εἰς τοὺς Ἴπποδρόμους τῆς ἀλλοδαπῆς, θὰ ἐφαρμόζε-
ται καὶ ἐπὶ ἄλλων μὴ ὑπόπτων ζώων κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν καὶ εἰς ἐκ-
στην Ἴπποδρομίαν, διὰ νὰ παρακολουθοῦνται καλλίτερον καὶ νὰ ἔρχεται
εἰς φῶς ἢ ἐν γένει βιολογικὴ καὶ φυσιολογικὴ κατάστασις τῶν ἵππων τοῦ
παρ' ἡμῖν Ἴπποδρόμου.

Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ ΔΙΑ ΤΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ (*)

ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Γεωργίας

Δρος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

Ἡ νόσησις τῶν ζώων τοῦ ἀγρότου ἀποτελεῖ δι' αὐτὸν μέγα οἰκονομι-
κὸν πλῆγμα. Ἐὰν δὲ ἐπακολουθήσῃ καὶ θάνατος αὐτῶν, τότε ἀνατρέπεται
τὸ οἰκονομικόν του ἰσοζύγιον καὶ ἀρχίζει ἡ ἐξαθλίωσις αὐτοῦ.

Ἐνεκα τούτου ἡ Κτηνιατρικὴ Ὑπηρεσία τοῦ Κράτους ἔθεσεν ὡς κύ-
ριον μέλημά της, τὴν κατοπολέμησιν καὶ τὴν πρόληψιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν
μεταδοτικῶν καὶ παρασιτικῶν νοσημάτων τῶν ζώων διὰ τῶν Νομοκτηνια-
τρικῶν τῆς ὑπηρεσιῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὠργάνωσε τὴν περιθάλψιν τῶν νο-
σοῦντων ἐκ μὴ μεταδοτικῶν νόσων ζώων καὶ ἀνέθεσε ταύτην εἰς τὰ ἰδρυ-
θέντα καὶ ἰδρυθησόμενα Ἀγροτικὰ Κτηνιατρεῖα.

Μέχρι πρό τινος εἰσέτι χρόνου, ἡ θεραπεία ζώου νοσοῦντος ἦτο ὑπό-
θεσις ἰδιωτικῆς ὄλως πρωτοβουλίας. Ἡ θεραπεία ὅμως ἑνὸς ζώου, καὶ ἰδίᾳ
ἀροτριόντος ἵππου ἢ βοός, ἀποτελεῖ σοβαρωτάτην δαπάνην διὰ τὴν ἀγορὰν
μεγάλων ποσοτήτων φαρμάκων, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ Κτηνιάτρου καὶ τοῦ
Νοσοκόμου καὶ ἡ δαπάνη αὕτη ἀνέρχεται ἐνίοτε εἰς ποσὸν καλύπτον τὸ
ἡμισυ σχεδὸν τῆς ἀξίας τοῦ νοσοῦντος ζώου.

Τοιαύτη ὅμως ἀφαίμαξις τοῦ ἰσχυροῦ βάλαντιου ἦτο δυσβάστακτος διὰ
τὸν γεωργὸν μας, ἔνεκα δὲ τούτου ὁ ἀγρότης δὲν ἐτόλμα συνήθως νὰ ἐπι-
ζητήσῃ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Κτηνιάτρου καὶ ἐγκατέλειπε τὸ πάσχον ζῶον του
ἀνευ ἰατρικῆς περιθάλψεως.

Συνηθέστερον ἀπηυθύνετο εἰς τὸν ἐμπειρικὸν τοῦ χωρίου, ὅστις ὄχι
μόνον δὲν ἦτο βεβαίως εἰς θέσιν νὰ ὠφελήσῃ, ἀλλὰ καὶ πρόξενος μεγαλυ-
τέρου κακοῦ ἐγένετο, ἐνίοτε δὲ καὶ αἰτία θανάτου τοῦ ἀσθενοῦντος ζώου
ἀπέβαιναν.

Ἐκ τῶν λόγων τούτων τὸ ποσοστὸν τῆς θνησιμότητος τῶν ζώων μας
ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς ὑψηλὸν καὶ ἀδικαιολόγητον.

(*) Ἀνεκοινώθη εἰς τὸ Α'. Κτηνιατρικὸν Συνέδριον. Ἀθῆναι, Ἰανουάριος 1951.

Ἡ ἀντικατάστασις ὅμως ἐνὸς ἀροτριόντος ζώου καὶ δὴ ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας σπανιότητος τούτων δὲν εἶναι πρᾶγμα εὐκόλον καὶ μάλιστα διὰ γεωργοὺς τῶν ὁποίων αἱ πρόσοδοι τόσον χαμηλαὶ τυγχάνουν. Αὐτομάτως δὲ ὁ γεωργὸς τίθεται πρὸ τοῦ διλήμματος ἅμα τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ ζώου του, ἢ νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς ἀγροὺς του ἀκαλλιεργήτους, ἢ νὰ δανεισθῇ χρήματα πρὸς ἀγορὰν καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ θανόντος ζώου του, μὲ ὅλα τὰ δυσμενῆ ἐπακόλουθα ἐνὸς δανεισμοῦ συνήθως τοκογλυφικοῦ χαρακτῆρος. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν εἰσέτι ὁ δανεισμὸς ἐπιτυγχάνεται ὑπὸ κανονικὰς συνθήκας, αἱ πρόσοδοι τοῦ γεωργοῦ εἶναι τόσον μικραί, ὥστε νὰ μὴν ἐπιτρέπουν συχνὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀροτριόντων ζώων.

Ἐδει ὅθεν νὰ μελετηθοῦν οἱ λόγοι τῆς μεγάλης θνησιμότητος τῶν ἀροτριόντων ζώων καὶ νὰ ληφθοῦν τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ κακοῦ. Ἀσφαλῶς αἱ ἀνθυγιεῖναι συνθήκαι τοῦ ἐνσταυλισμοῦ τῶν ζώων μας, ὁ ὑποσιτισμὸς τῶν, ἡ ἔλλειψις ἵπποκομίας, συντελοῦν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ φαινομένου τῆς μεγάλης θνησιμότητος. Ἡ βασικὴ ὅμως αἰτία εὐρίσκεται εἰς τὴν ἔλλειψιν τῆς παροχῆς Κτηνιατρικῆς περιθάλψεως εἰς τὰ νοσοῦντα ζῶα, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἔλλείπει Κτηνιάτρων καὶ ἐπιστημονικῶν μέσων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τὸ ὑψηλὸν κόστος τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενῶν ζώων καὶ τῆς οἰκονομικῆς καχεξίας τοῦ ἀγρότου.

Ἡ κατάστασις αὕτη τῆς ὑπαίθρου ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ἥτις προέβη εἰς τὴν μελέτην τοῦ σοβαρωτάτου τούτου ζητήματος καὶ εἰς τὴν λήψιν τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου, ὅπερ κατέστρεφε τὸν Ἐθνικὸν πλοῦτον καὶ ἐπέφερε τὴν ἐξαθλίωσιν τοῦ μοχθοῦντος ἀγρότου.

Αἱ στατιστικαὶ τῆς θνησιμότητος τῶν ἀγροτικῶν ζώων ἐν Ἑλλάδι ἀνεβίβαζον τὸ ποσοστὸν εἰς 15—18 % τοῦ ὅλου κτηνοτροφικοῦ πλοῦτου τῆς Χώρας, τὰς δὲ ἀπωλείας ἐτησίως α) τοῦ ζωικοῦ κεφαλαίου διὰ τὸ ἔτος 1949 εἰς δραχμὰς 41.270.210.000, β) τῆς ἐργασίας εἰς δραχ. 7.778.025.000, γ) τῶν ζωικῶν προϊόντων εἰς δραχ. 7.831.735.000, ἤτοι σύνολον ἀπωλειῶν δραχ. 56.879.970.000.

Ποσοστὸν θνησιμότητος τόσον ὑψηλὸν εἶναι ἀδικαιολόγητον καὶ δέον νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια διὰ τὴν μείωσίν του εἰς τὰ φυσιολογικὰ ὅρια ἤτοι 5—8 %.

Τὰ μέτρα ἅτινα ἐκρίνεν ἡ ὑπηρεσία ὡς τὰ μᾶλλον ἐνδεικνύμενα πρὸς περιστολὴν τοῦ ἐπιζημίου αὐτοῦ φαινομένου, συνίσταντο εἰς τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν τῶν Ἀγροτικῶν Κτηνιατρείων διὰ τὴν παροχὴν Κτηνιατρικῆς Περιθάλψεως δωρεὰν ἢ ἀντὶ ἐλαχίστης ἀμοιβῆς εἰς τὰ ἀσθενοῦντα ἐκ μὴ μεταδοτικῶν νόσων ζῶα.

Ὅθεν τῇ συνεργασίᾳ καὶ τῶν Γεωργικῶν Ὄργανισμῶν τίθενται ταῦτα ἐν ἐφαρμογῇ εἰς Μακεδονίαν, ἐκ δὲ τῶν συμπερασμάτων, εἰς ἃ κατέληξεν ἡ

ὑπηρεσία κατόπιν ἐνδελεχοῦς μελέτης τοῦ ζητήματος τῆς Κτηνιατρικῆς περιθάλψεως, ἰδρύονται τὰ πρῶτα Ἀγροτικά Κτηνιατρεῖα τῆς Ἑλλάδος εἰς Βέροιαν—Γιδᾶ—Κατερίνην—Θεσ/νίκην. Τὰ ἰδρύματα ταῦτα συντηροῦνται ὑπὸ τῶν Συνεταιρισμένων ἀγροτῶν ἐπὶ τῇ καταβολῇ ὀρισμένης συνδρομῆς, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων ἐκάστου γεωργοῦ. Ὁσαύτως ἐπιχορηγήσεις τινὲς παρέχονται εἰς τὰ Ἰδρύματα ταῦτα καὶ ἐκ μέρους τῶν Γεωργικῶν Ἐνώσεων τῶν ἐνδιαφερομένων περιοχῶν, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Ἐπικεφαλῆς τῶν Ἰδρυμάτων αὐτῶν τίθενται ἐπιστήμονες Κτηνίατροι καὶ ἀρχίζει ἡ λειτουργία των. Ἡ ἀπόδοσις τῶν ἰδρυμάτων τούτων καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας των εἶναι ἐξαιρετικῶς ἰκανοποιητικά καὶ ἐνθαρρυντικά. Οὕτω ἐνοσηλεύθησαν τὰ κάτωθι ζῶα εἰς τὰ ὡς ἔπεται Ἀγροτικά Κτηνιατρεῖα.

1) Βεροῖας ἀσθενῆ ζῶα	1455	κατὰ τὸ ἔτος	1938
2) Γιδᾶ » »	1.927	» » »	»
3) Κατερίνης » »	2.530	» » »	»
4) Θεσ/νίκης » »	2.682	» » »	»

Μὲ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν ἡ ἐργασία ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὰ μετέπειτα ἔτη μέχρι τῆς περιόδου τῆς κατοχῆς, ὁπότε αἱ συνθήκαι μεταβάλλονται ἄρδην καὶ τὰ ἰδρύματα ταῦτα ἐλλεῖπει οἰκονομικῶν πόρων, κτην)κῶν ἐφοδίων κλπ. πίπτουν εἰς μαρασμὸν καὶ ἀφάνειαν.

Οὕτω ὁ εὐεργετικὸς οὗτος θεσμός, ὅστις μετὰ τόσου ἐνθουσιασμοῦ ἐγένετο ἀποδεκτὸς παρὰ τῶν ἀγροτῶν, τείνει νὰ ἐξαφανισθῇ καὶ νὰ ἐκπέσῃ εἰς τὴν συνειδησιν τῶν ἀγροτῶν ἐλλεῖπει, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπιστημονικῶν μέσων πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀσθενῶν ζώων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διοικητικῆς ἐπιβλέψεως καὶ καθοδηγήσεως.

Ἴνα κρατηθῶσι εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς των τὰ Ἰδρύματα ταῦτα, ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Κτηνιατρικῆς ὑπηρεσίας, ὅτι ἔδει νὰ ὑπαχθῶσι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ ὑπὸ τὴν Κρατικὴν μέριμναν καὶ ἀρωγὴν νὰ ἐξελιχθῶσι καὶ νὰ ἐπιτελέσωσιν τὸν δι' ὃν προορίζονται σκοπόν.

Οἱ λόγοι οἵτινες προκάλεσαν τὴν ἔκδοσιν τοῦ Α. Ν. 734/41 εἶναι οἱ κάτωθι :

1) Ὁ γεωργικὸς κλῆρος εἶναι μικρὸς ἐν Ἑλλάδι καὶ συνεπῶς τὰ ἐλάχιστα εἰσοδήματα τοῦ γεωργοῦ καὶ τοῦ κτηνοτρόφου δὲν ἐπιτρέπουν διάθεσιν ἐπαρκῶν χρημάτων διὰ τὴν πολυδάπανον συνδρομὴν τὴν καταβαλλομένην εἰς τὰς Ἀγροτικὰς Ἐνώσεις πρὸς περίθαλψιν τῶν πασχόντων ζώων.

2) Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ γεωργοὶ μας εὐρίσκονται εἰσέτι εἰς μίαν διαρκῆ οἰκονομικὴν κρίσιν καὶ ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς προστασίας τοῦ Κράτους ὑπὸ διαφόρους μορφάς, μία τῶν ὁποίων δέον νὰ εἶναι ἡ χορήγησις

κτηνιατρικῆς περιθάλψεως εἰς τὰ ζῶα των, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται πολ-
λάκις ἡ ὑπαρξις τῆς οἰκογενείας αὐτῶν.

3) Ἐὰν εἰς ἡν οἰκονομικὴν κατάστασιν εὐρίσκονται οἱ γεωργοὶ μας, ἡ Κτηνιατρικὴ περίθαλψις τῶν ζῴων των δὲν χορηγεῖται δωρεάν, πλεῖ-
στοι ὅσοι γεωργοὶ ἐλλείψει χρημάτων, ἢ θὰ ἐγκατέλειπον τὰ ζῶα των
ἄνευ περιθάλψεως, ἢ θὰ κατέφευγον εἰς τοὺς ἐμπειρικοὺς πρὸς μεγίστην
ζημίαν τῆς ιδιωτικῆς καὶ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ Κτηνιατρικοῦ ἐπαγ-
γέλματος, ὅπερ τοιουτρόπως θὰ περιορίζετο ἐξυπηρετοῦν τοὺς ἐλαχίστους
εὐπόρους γεωργούς.

4) Ἡ ἐλευθέρᾳ ἐξάσκησις τοῦ Κτηνιατρικοῦ ἐπαγγέλματος ἐν ὑπαίθρῳ,
ὅπου ἡ γεωργικὴ οἰκονομία εἶναι ἀναιμική, οὐδέποτε θὰ κατώρθωνε νὰ
προσπορίσῃ εἰς τοὺς Κτηνιάτρους τ' ἀπαιτούμενα μέσα, δι' ὧν θὰ ἐπετύγ-
χανον οὗτοι νὰ ἰδρῦσωσιν ἰδιωτικὰς Κτηνιατρικὰς Κλινικάς, ἐφοδιασμένας
δι' ὄλων τῶν μέσων ἐκείνων ἅτινα ἐπιβάλλονται ὑπὸ τῶν τελευταίων προσ-
κτίσεων τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιστήμης.

5) Ἡ Κρατικοποίησις τῆς Κτηνιατρικῆς Περιθάλψεως ἐν τῇ Ἑλληνικῇ
ὑπαίθρῳ ἐξυψώνει τὸ γόητρον τοῦ Κτηνιάτρου καὶ οὕτω διευκολύνεται ἡ
εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τῆς Κτηνιατρικῆς ἐπιστήμης, ὡς τοῦτο ἔχει ἐπιτευχθῆ
ἤδη διὰ τῶν Νομοκτηνιατρικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἰδίᾳ διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν
δωρεάν προλήψεως καὶ καταστολῆς τῶν μεταδοτικῶν νοσημάτων. Τοιουτο-
τρόπως, ἐὰν δεχθῶμεν ὅτι καθ' ἅπαν τὸ Κράτος ὑπάρχουσι 150 Ἐπαρχίαι,
δέον διὰ τὴν Κτηνιατρικὴν Περίθαλψιν νὰ διατεθῶσι τοῦλάχιστον 300
Κτηνιάτροι, οἵτινες ὑπὸ ἄλλας συνθήκας, ἦτοι ἐὰν ἰσάριθμοι Κτηνιάτροι
ἀπεφάσιζον νὰ ἐξασκήσουν ἐλευθέρως τὸ ἐπάγγελμα εἰς τὴν ὑπαίθρῳ
χώραν, οὐδέποτε θὰ ἠδύναντο νὰ ζήσωσιν ἐπαρκῶς. Οὕτω οὐδεμίᾳ δυσμε-
νῆς ἐπίδρασις δύνανται νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὴν αὐξῆσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Κτη-
νιατρῶν, ἐφ' ὅσον θὰ βελτιοῦται ἡ κτηνοτροφία καὶ οἱ ἀγρόται θὰ ἐκτι-
μοῦν ἔτι περισσότερον τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῆς Κτηνιατρικῆς Ἐπιστήμης.

Ἡ Κτηνιατρικὴ περίθαλψις Κρατικοποιημένη ἀποτελεῖ σπουδαιοτάτην
Κρατικὴν ὑπηρεσίαν, ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ προλαμβά-
νωνται ζημίαι ἀνερχόμεναι εἰς 60 δισεκατομμ. δραχ. ἔτησίως προερχόμεναι
ἐξ ἀπωλειῶν μονόπλων καὶ μηρυκαστικῶν.

Ἐχοντες ὅθεν ὑπ' ὄψιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν μέχρι σήμερον εὐεργετικὴν
δρασίαν τῶν λειτουργησάντων Ἀγροτικῶν Κτηνιατρειῶν Μακεδονίας—Βερ-
ροίας—Γιδᾶ—Κατερίνης—Θεσ/νίκης, παρὰ τὴν ἀτέλειαν τῶν ἐγκαταστά-
σεῶν των καὶ τὰ περιορισμένα ἐπιστημονικὰ μέσα, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν εὐμενῆ
ἐπίδρασιν τῆς Κρατικοποιηθείσης κτηνιατρικῆς περιθάλψεως ἐπὶ τῆς γεωρ-
γικῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ Κτηνιατρικοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ τίθεται εἰς τὴν
διάθεσιν καὶ τῶν μᾶλλον πτωχῶν ἀγροτῶν, προέβημεν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ
τῆς ἀρμοδίας Κτηνιατρικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς εἰς

τὴν ἐπέκτασιν τοῦ θεσμοῦ διὰ τῆς ἰδρύσεως ἀπολύτως συγχρονισμένων καὶ ἐφοδιασμένων δι' ὄλων τῶν ἐπιστημονικῶν μέσων Ἀγροτικῶν Κτηνιατρείων εἰς τὰς μᾶλλον κτηνοτροφικὰς περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος.

Οὕτω ἰδρύθησαν Ἀγροτικὰ Κτηνιατρεῖα καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας Λαμίας—Λαρίσσης—Τρικῶν—Θεσπίας—Δράμας—Σερρῶν—Κομοτινῆς—Ξάνθης—Μυτιλήνης—Ἀργινίου—Ἀργους—Τριπόλεως καὶ Γαστούνης. Ἀναλόγως τοῦ κτηνοτροφικοῦ πλούτου ἐκάστης τῶν ἀναφερομένων περιοχῶν ἰδρύθη καὶ ἀνάλογον εἰς μέγεθος Ἀγροτικὸν Κτηνιατρεῖον. Εἰς τὰς ἐπαρχίας Λαμίας—Λαρίσσης—καὶ Θεσπίας ἰδρύθησαν Κτηνιατρεῖα πρώτης κατηγορίας, ἅτινα περιλαμβάνουσι ἐγκαταστάσεις διὰ τὴν νοσηλείαν 15—20 ἐσωτερικῶν ἀσθενῶν, ἐσωτερικοῦ χειρουργείου, ἐξωτερικοῦ τοιοῦτου, ἀπομονωτηρίων, Φαρμακείου, Μικροβ. Ἐργαστηρίου, αἰθουσῶν Διανοῦ καὶ Κτηνιάτρων καὶ διαμερίσματα διὰ τοὺς νοσοκόμους κτηνῶν.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας Τρικῶν—Σερρῶν—Δράμας—Κομοτινῆς—Μυτιλήνης καὶ Ἀργινίου ἰδρύθησαν Ἀγροτ. Κτηνιατρεῖα δευτέρας κατηγορίας, ἔχοντα ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω διαμερίσματα, πλὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ Νοσοκομείου, ὅπερ εἶναι μικρότερον εἰς θέσεις ἀσθενῶν, ἔνθα δύναται νὰ νοσηλεύονται 10 ἀσθενῆ ζῶα.

Εἰς τὰς Ἐπαρχίας Ξάνθης—Ἀργους—Τριπόλεως καὶ Γαστούνης ἀνεγέρθησαν Ἀγροτικὰ Κτηνιατρεῖα τρίτης κατηγορίας, ἅτινα ἀποτελοῦνται ἐξ ἑνὸς χειρουργείου, ἐξ ἑνὸς διαμερίσματος διὰ 5 ἐσωτερικὰ ἀσθενῆ, ἐξ ἑνὸς ἐξωτερικοῦ χειρουργείου, αἰθουσῶν Φαρμακείου καὶ Μικροβιολογικοῦ Ἐργαστηρίου καὶ διαμερισμάτων διὰ τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ Βοηθητικὸν προσωπικόν.

Ἄπαντα τὰ ἰδρύματα ταῦτα ἐφοδιάσθησαν διὰ πλήρους συλλογῆς χειρουργικῶν ἐργαλείων, προερχομένων ἐκ πιστώσεων σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ, καὶ ἀποτελουμένης ἐξ 119 διαφόρων χειρουργικῶν ἐργαλείων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἰασθῆποτε χειρουργικῆς ἢ παθολογικῆς ἐπεμβάσεως ἐπὶ ἀσθενῶν ζῶων.

Ὡσαύτως πλουσία συλλογὴ φαρμάκων ἀποτελουμένη ἐξ 89 εἰδῶν ἀπεστάλη εἰς ἕκαστον ἴδρυμα διὰ τὴν θεραπείαν οἰασθῆποτε νόσου, ἣτις ἤθελε διαγνωσθῆ ὑπὸ τῶν Κτηνιάτρων τοῦ Ἰδρύματος.

Πρόχειρον Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον ἐφοδιασμένον διὰ Μικροσκοπίου Σπένσερ λειτουργεῖ παρ' ἐκάστῳ Ἀγροτικῷ Κτηνιατρεῖῳ, ἵνα οὕτω διευκολύνεται ἡ διάγνωσις τῶν νόσων καὶ ἡ ὀρθολογικὴ θεραπεία αὐτῶν.

Τὰ ὡς ἄνω ἰδρύματα οὐδὲν ὥστερον τῶν ἀναλόγων τοιούτων τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀποτελοῦσι Κέντρα ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης τῶν νοσημάτων ἐκάστης περιοχῆς καὶ Σχολεῖα εἰς ἃ μορφώνονται πρακτικῶς ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν παλαιότερων ἐμπείρων Κτηνιάτρων οἱ νεώτεροι τοιοῦτοι.

Ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν ἀνωτέρω Ἰδρυμάτων εἰς φαρμακευτικόν, ἐπιδημικὸν καὶ χειρουργικὸν ὕλικόν διενεργεῖται ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἀποθήκης

Κτηνιατρικῶν ἐφοδίων ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις καὶ ὑπὸ τοῦ Παραρτήματος ταύτης ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἡ προμήθεια τῶν φαρμάκων καὶ τῶν λοιπῶν κτηνιατρικῶν ἐφοδίων γίνεται ἐκ τῶν πιστώσεων ΜΑΡΣΑΛ.

Δαπάναις σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ ἀνηρέθη ἐν Ἀθήναις ἡ Κεντρικὴ Ἀποθήκη Κτηνιατρικῶν ἐφοδίων. Σκοπὸς τοῦ ἰδρύματος τούτου εἶναι ν’ ἀνεφοδιάζη τὰς Περιφερειακὰς Νομοκτηνιατρικὰς ὑπηρεσίας, ἐπιστημονικὰ Ἰδρύματα καὶ Ἀγροτικὰ Κτηνιατρεῖα διὰ τῶν ἀπαραιτήτων φαρμάκων, ἐργαλείων, ἐπιστημονικῶν ὀργάνων κ.λ.π. ἐφοδίων διὰ τὴν ἀπόσκοπον λειτουργίαν τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν καλυτέρων ἀποτελεσμάτων ἐπὶ τοῦ πεδίου δράσεως ἐκάστης τοιαύτης ὑπηρεσίας. Τὸ Ἰδρυμα τοῦτο περιλαμβάνει αἰθούσας ἐφοδιασμένας δι’ ἐρμαρίων, εἰς ἃ τοποθετοῦνται τὰ διάφορα ἐφόδια ἀναλόγως τοῦ εἴδους των, ψυκτικούς θαλάμους διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν ἠλλοιουμένων ἐκ τοῦ φωτὸς φαρμάκων, αἰθουσαν συσκευασίας καὶ ἀποσυσκευασίας τῶν φαρμάκων, Γραφείων Διευθύνσεως καὶ Λογιστηρίου καὶ γενικῶς παρουσιάζει τὴν ὄψιν μιᾶς ὑπηρεσίας ἀρτίως συγκεκροτημένης.

Καθ’ ἕκαστον ἔτος ἡ ὑπηρεσία συντάσσει τὸ πρόγραμμα τῶν ἀναγκῶν τῆς εἰς κτηνιατρικὰ φάρμακα, ἰδιοσκευάσματα καὶ ἀντιπαρασιτικά εἶδη, ὡς καὶ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα καὶ κατόπιν διαγωνισμοῦ προβαίνει εἰς τὴν προμήθειάν των βάσει τοῦ σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ.

Τὰ ἐφόδια ταῦτα παραλαμβάνονται ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἀποθήκης καὶ προωθοῦνται πρὸς τὰς περιφερειακὰς ὑπηρεσίας διὰ τὴν περαιτέρω χρησιμοποίησιν.

Θ Ε Ρ Α Π Ε Υ Τ Ι Κ Η

‘Η δι’ ἀντιβιοτικῶν θεραπευτικῆ ἀγωγή ἐν τῇ Κτηνιατρικῇ. Antibiotic Therapy in Veterinary Medicine. S. F. Scheidy, V. M. D. (Journal of the American Veterinary Medical Association, April 1951).

Ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει τὰ ἐν τῇ Κτηνιατρικῇ χρησιμοποιούμενα ἀντιβιοτικά ἦτοι: τὴν τυροτριχίνην, πενικιλλίνην, στρεπτομυκίνην καὶ διϋδροστρεπτομυκίνην, τὴν βασιτρασίνην, χρυσομυκίνην, χλωρομυκητίνην (χλωραμφενικόλ) καὶ γαιωμυκίνην.

1) **Τυροτριχίνην**: Αὕτη ἀνακλυφθεῖσα τῷ 1939 ὑπὸ τοῦ R. Dubos τοῦ Ἰνστιτούτου Ροκφέλλερ παράγεται ὑπὸ τοῦ βακίλλου τοῦ βραχέος καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ μίγμα γραμμικιδίνης καὶ τυροκιδίνης. Χρησιμοποιεῖται μόνον ἐξωτερικῶς, ἡ δι’ ἐγχύσεως ἐντὸς τοῦ μαστοῦ, καθόσον ἄλλως εἶναι

τοξική. Εἶναι ἀποτελεσματικὴ κατὰ τοῦ Στρεπτοκόκκου, Σταφυλοκόκκου, τῶν Κλωστηριδίων καὶ ἀναεροβίων στρεπτοκόκκων, χρησιμοποιεῖται δὲ κυρίως εἰς τὴν θεραπείαν μεμολυσμένων τραυμάτων, ἐλκῶν, δοθιήνων, ὀστεομυελίτιδος καὶ ἐγκαυμάτων.

2) **Πενικιλίνη**: Ἄβτη ὡς γνωστὸν χρησιμοποιεῖται εὐρύτατα καθ' ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. Κατὰ τὸ ἔτος 1949, περίπου 98 τόννοι Πενικιλίνης ἠλέγχθησαν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν. Πλὴν τῆς συνήθους Πενικιλίνης, ἣτις ὡς γνωστὸν ἀπεκκρίνεται ταχέως, ἔχουσι παρασκευασθεῖ καὶ εἰδικαὶ συσκευαῖαι Πενικιλίνης π.χ. ἡ προκαϊνικὴ πενικιλίνη, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς βραδυτέρας ἀπορροφήσεως. Ἡ ἐλαχίστη δόσις πενικιλίνης διὰ τὰ ζῶα δὲν πρέπει νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν 5.000 μονάδων κατὰ χιλιόγραμμον ζῶντος βάρους, ἐνιερμένη ἀνὰ τρίωρον ἢ τετράωρον προκειμένου περὶ ὕδατικῆς διαλύσεως, ἀνὰ 12ωρον προκειμένου περὶ κηρώδους ἢ ἐλαιώδους ἐκδόχου καὶ ἀνὰ 24ωρον προκειμένου περὶ προκαϊνικῆς τοιαύτης.

Κατὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς στρεπτοκοκκικῆς μαστίτιδος, ἡ ἐντὸς τοῦ μαστοῦ ἔγχυσις 25.000 ἕως 100.000 μονάδων εἶναι χρήσιμος. Ἡ ἀπὸ τοῦ στόματος χορήγησις πενικιλίνης εἰς τὰ ζῶα δὲν χρησιμοποιεῖται εὐρέως. Ἐν τοσοῦτῳ πειραματικαὶ ἔρευναι δεικνύουν ὅτι σημαντικαὶ ποσότητες πενικιλίνης ἀπορροφῶνται ὑπὸ τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος. Ἡ πενικιλίνη ἀπεδείχθη χρησιμωτάτη εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς στρεπτοκοκκικῆς καὶ σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος τῶν ἀγελάδων. Διάφοροι ποσότητες ἐκ τοῦ ἀντιβιοτικοῦ τούτου εἰς ποικίλα ἔκδοχα, ὡς ἐπίσης καὶ συνδυασμοὶ τῆς πενικιλίνης μετ' ἄλλων ἀντιβιοτικῶν π.χ. τῆς στρεπτομυκίνης ἢ καὶ σουλφοναμιδῶν χρησιμοποιοῦνται πρὸς καταπολέμησιν τῶν μαστιτίδων, μὲ ἀρκούντως ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ ἐντὸς τοῦ μαστοῦ ἐγχυνομένη πενικιλίνη, ἐν μέρει μὲν ἀπορροφᾶται ὑπ' αὐτοῦ, ἐν μέρει δὲ ἀπεκκρίνεται διὰ τοῦ γάλακτος. Εἰς τινὰς περιπτώσεις μάλιστα σημαντικαὶ ποσότητες πενικιλίνης ἀνευρίσκονται ἐντὸς τοῦ γάλακτος μετὰ 72 ὥρας. Κατὰ δημοσιευθείσας ἐργασίας ἡ πενικιλίνη εἶναι ἀποτελεσματικὴ εἰς τὰς ἐξῆς νόσους: Σπειροχαιτίαισις, ἀνθραξ, πυελονεφρίτις, ἐρυθρὰ, λοιμώδης ἀδενίτις καὶ σηψαιμία, ὀφειλόμεναι ἰδίᾳ εἰς θετικούς κατὰ Gram μικροοργανισμούς.

3) **Στρεπτομυκίνη καὶ Διϋδροστρεπτομυκίνη**: Ἡ στρεπτομυκίνη παραγομένη ὑπὸ τοῦ στρεπτομύκητος τοῦ νεφροῦ ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Waksman καὶ τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ. Ἡ διϋδροστρεπτομυκίνη εἶναι ὀλιγώτερον τοξικὴ τῆς στρεπτομυκίνης. Ἀμφότερα τὰ ἀντιβιοτικὰ ταῦτα ἀπεκκρίνονται διὰ τοῦ κύρροποιητικοῦ συστήματος, οὐχὶ ὅμως τόσον ταχέως ὅσον ἡ πενικιλίνη καὶ χορηγοῦνται ἐνδομυκῶς μὲν διὰ τὴν καταπολέμησιν

τῶν γενικευμένων λοιμώξεων, ἀπὸ τοῦ στόματος δὲ κατὰ τὸ ἐντερικὸν τοι-
οὔτον. Ποσότης 3-6 μονάδων (mG) κατὰ κυβικὸν ὑφεκατοστόμετρον πλά-
σματος θεωρεῖται ἀναγκαῖα διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν πλείστων ἐκ τῶν
εὐδαισθήτων μικροοργανισμῶν.

Κατὰ τὴν καταπολέμησιν ἐντερικῶν τινῶν λοιμώξεων τῶν κυνῶν
συνιστᾶται ἡ χορήγησις ἡμίσεως μέχρις ἑνὸς γραμμαρίου δις τῆς ἡμέρας.

Ἡ στρεπτομυκίνη εἶναι κυρίως ἀποτελεσματικὴ κατὰ τῶν λοιμώξεων
τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸ κολοβακτηρίδιον, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν ὀφειλομένων
εἰς μικροοργανισμοὺς θετικῶς μὲν κατὰ Gram ἀνθισταμένους ὅμως εἰς
τὴν ἐνέργειαν τῆς Πενικιλίνης. Μεταξὺ τῶν λοιμώξεων τούτων περιλαμ-
βάνεται καὶ ἡ Μαστίτις τῶν γαλακτοφόρων ἀγελάδων ἢ ὀφειλομένη εἰς τὸ
κολοβακτηρίδιον.

4) **Βασιτρασίνη**: Αὕτη παράγεται ὑπὸ τοῦ χορτοβακίλου (Bacillus
Subtilis) καὶ παρουσιάζει ἀντιβακτηριακὴν ἐνέργειαν κυρίως ἐναντίον
τῶν θετικῶν κατὰ Gram μικροοργανισμῶν καὶ τῶν ἀμοιβάδων. Χρησιμο-
ποιεῖται ἐπωφελῶς εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ὠτίτιδος, τῆς ἐπιπεφυκίτιδος
καὶ τῶν τραυμάτων. Ὅμοιος δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς γενικὰς λοι-
μώσεις κυνῶν δι' ἐνδομυϊκῶν ἐνέσεων.

5) **Χρυσομυκίνη**: Αὕτη παράγεται ὑπὸ τοῦ Στρεπτομύκητος τοῦ
χρυσοποιοῦ καὶ ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Duggar. Τὸ ἀντιβιοτικὸν τοῦτο
δρᾷ ἐπὶ μεγάλου ἀριθμοῦ βακτηρίων, ρικετσιῶν, ὠρισμένων διηθητῶν ἰῶν
καὶ τινῶν πρωτοζῶων, χορηγεῖται δὲ ἐνδοφλεβίως, ἀπὸ τοῦ στόματος ἢ
δι' ἐξωτερικὴν χρῆσιν. Δὲν χορηγεῖται ὑποδορείως, διότι προκαλεῖ ἐρεθι-
σμὸν τοῦ συνεκτικοῦ ἰστοῦ. Ὅμοιος δὲν χορηγεῖται εἰς τὰ ἐνήλικα μηρυ-
καστικά, διότι καταστρέφει τὴν χρήσιμον χλωρίδα τοῦ μεγάλου στομάχου.
Κατὰ τὰς δημοσιευθείσας μέχρι σήμερον μελέτας ἡ χρυσομυκίνη εἶναι χρή-
σιμος διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς μαστίτιδος τῶν ἀγελάδων τῆς ὀφειλο-
μένης εἰς τὸν στρεπτόκοκκον καὶ τὸν σταφυλόκοκκον. Ὅμοιος ἱκανοποιη-
τικὰ ἀποτελέσματα ἔχουσιν ἐπιτευχθῆ εἰς τὴν θεραπείαν σηψαιμικῶν τι-
νων νόσων τῶν βοειδῶν.

6) **Χλωρομυκητίνη (Chloramphenicol)**: Τὸ ἀντιβιοτικὸν τοῦτο πα-
ράγεται ὑπὸ τοῦ στρεπτομύκητος τῆς Βενεζουέλας, δύναται ὅμως νὰ παρα-
χθῆ καὶ συνθετικῶς, ἔχει δε εὐρεῖαν ἀκτῖνα δράσεως ἐναντίον διαφόρων
μικροοργανισμῶν περιλαμβανόντων βακτηρίδια, ρικετίας καὶ τινὰς διηθη-
τοὺς ἰοὺς. Μέχρι σήμερον δὲν ἔχει χρησιμοποιηθῆ εἰς τὴν κτηνιατρικὴν.
Εἰς τὸν ἄνθρωπον χορηγεῖται συνήθως ἀπὸ τοῦ στόματος.

7) **Γαιωμυκίνη**: Ἔχει καὶ αὕτη εὐρεῖαν ἀκτῖνα δράσεως ἐπὶ δια-
φόρων μικροοργανισμῶν, δὲν ἔχει δὲ χρησιμοποιηθῆ μέχρι σήμερον ἐν τῇ
Κτηνιατρικῇ.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΑΝΤΙΒΙΩΤΙΚΩΝ

Συνδυασμὸς πλειόνων ἀντιβιοτικῶν, ἰδίᾳ δὲ Πενικιλίνης καὶ Στρεπτομυκίνης, χρησιμοποιεῖται εὐρύτατα εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ὧς ἐκ τῆς συνδεδυσμένης δράσεως αὐτῶν προσδοκῶνται εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα λοιμώξεων ὀφειλομένων εἰς μικροοργανισμοὺς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἀνθεκτικοὺς εἰς τὰ χρησιμοποιούμενα ἀντιβιοτικά.

Ὁ αὐτὸς συνδυασμὸς ἀντιβιοτικῶν χρησιμοποιεῖται ἐπίσης διὰ τὴν ἀποστείρωσιν τοῦ σπέρματος τῶν ταύρων μὲ λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ προσθήκη ἀντιβιοτικῶν τινῶν εἰς τὸ σιτηρέσιον νεοσσῶν καὶ χοιριδίων ἐπέφερε σημαντικὴν αὔξησιν τοῦ βάρους αὐτῶν. Ἄν καὶ ὁ μηχανισμὸς τῆς δράσεως τῶν ἀντιβιοτικῶν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν εἶναι ἐπαρκῶς γνωστός, ἐν τούτῳ ὑποτίθεται ὅτι ταῦτα, εἴτε καταστρέφουν τοὺς ἐπιβλαβεῖς μικροοργανισμοὺς, εἴτε εὐνοοῦν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπωφελοῦς μικροβιακῆς χλωρίδος.

K. B. T.

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

ΛΟΙΜΩΔΗΣ ΑΓΑΛΑΞΙΑ ΤΩΝ ΑΙΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

(Ἡ οἰδηματογόνος μορφή τῶν αἰγῶν τῆς Σπάρτης)

K. ΜΕΛΑΝΙΔΗ: Διευθυντοῦ Κτηνιατρικοῦ Μικροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου - Καθηγητοῦ Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς (Office International des Epizooties, Rapport à la XIXe Session, 1951).

Ὁ Συγγραφεὺς περιγράφει τὴν ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου συναδέλφου Γεω. Δεμπονέρα μελετηθεῖσαν ἰδιάζουσαν ταύτην μορφήν τῆς λοιμώδους ἀγαλαξίας, ἣτις εἶναι γνωστὴ ἔκτοτε ὑπὸ τὸ ὄνομα «Νόσος τῶν οἰδημάτων τῆς Σπάρτης» καὶ ἡ ὁποία παρατηρηθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Π. Βρεττάκου ἐν Σπάρτῃ τῷ 1935 ὑπὸ μορφήν δύο ἐνζωοτικῶν ἐστιῶν ἀγνώστου βαρείας νόσου προσβαλλούσης τὰς αἰγας, ἐξακολουθεῖ εἰσέτι ὑφισταμένη εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν, εἰς ἣν τὸ πρῶτον παρετηρήθη.

Μετὰ ἐμπεριστατωμένην ἐξέτασιν τῆς συμπτωματολογίας τῶν Παθολογοανατομικῶν ἀλλοιώσεων, τῆς πειραματικῆς ἀναπαραγωγῆς τῆς νόσου καὶ τῆς ταύτοποιήσεως τοῦ τοῦ, ὁ Συγγραφεὺς καταλήγει ὡς ἑξῆς.

Μία νέα κλινικὴ μορφή λοιμώδους ἀγαλαξίας προσβαλλούσης ἀποκλειστικῶς τὰς αἰγας παρετηρήθη ἐν Ἑλλάδι. Ὁ Δεμπονέρας ἐμελέτησε πειραματικῶς τὴν νοσολογικὴν ταύτην ὄντοτητα. Ἡ νόσος, φυσικὴ καὶ πειραματικὴ, χαρακτηρίζεται ὑπὸ οἰδηματογόνου ἐπεξεργασίας μὲ θανατηφόρον ἀπόληξιν.

Τὸ χαρακτηριστικώτερον σύμπτωμα εἶναι ἡ ἐμφάνισις ὑποδορείων διηθήσεων μὲ ἔδραν καὶ διαστάσεις ποικιλοῦσας. Τόσον τὸ αἷμα ὅσον καὶ τὸ ὑγρὸν τῶν οἰδημάτων εἶναι λοιμογόνα. Τὰ αἰγοειδῆ καὶ τὰ προβατοειδῆ εἶναι τὰ μόνα εὐαίσθητα εἰς τὸν πειραματικὸν ἐνοφθαλμισμὸν ζώων.

Ἡ μορφολογία τοῦ μικροβίου, ἐξεταζομένη εἰς ἐπιχρίσματα αἵματος ἢ ὑγροῦ ἐκ τοῦ οἰδήματος καὶ κεχωρισμένου διὰ τῆς χρωστικῆς Giemsa ὑπενθυμίζει τὴν τοιαύτην τῆς ομάδος Περιπνευμονία τῶν βοῶν - Ἀγαλαξία. Τὸ μικροβίον καλλιεργεῖται εἰς ζωμὸν ὄρν, ἢ καλύτερον εἰς μίγμα ζωμοῦ ἡπατος + ζωμοῦ Martin τῆ προσθήκῃ ὄρρου.

Ὁ Δεμπονέρας βασιζόμενος εἰς τοὺς μορφολογικοὺς καὶ καλλιεργητικούς χαρακτήρας καὶ τὰς ὀρολογικὰς καὶ ἀνοσολογικὰς ἀντιδράσεις τοῦ μικροοργανισμοῦ, θεωρεῖ τὴν νόσον ὡς μίαν βαρεῖαν μορφὴν λοιμώδους ἀγαλαξίας.

K. B. T.

Καθηγητοῦ I. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ - Dr Π. ΚΑΛΑΪΣΑΚΗ: **Ἔρευναὶ ἐπὶ τῆς δυναμικῆς τῆς ἀναπτύξεως τῶν νεοσσῶν.** (Ἐκδοσις Ἐργαστηρίου Ζωοτεχνίας Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν 1950).

Οἱ δύο ἐν ἐπικεφαλίδι ἐρευνῆται, ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τῆς μελέτης αὐτῶν, θίγουν βραχέως τὴν θεωρητικὴν πλευρὰν τοῦ φαινομένου τῆς ἀναπτύξεως καὶ καταλήγουν εἰς τὸ ὅτι, κατὰ τὰς γενικωτέρας ἀπαιτήσεις τῆς ζωοτεχνίας, ἡ κανονικὴ ἀνάπτυξις ἀπαιτεῖ κυρίως: 1) κανονικὴν χορήγησιν διὰ τοῦ σιτηρεσίου τῶν ἐνδεδειγμένων ποσοτήτων λευκώματος ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὑπάρξεως τῶν ἀπαραιτήτων ἀμινοξέων ἐν ἐπαρκῇ ποσότητι καὶ κανονικῇ σχέσει, 2) ἐπαρκῆ περιεκτικότητα ἀσβεστίου καὶ φωσφόρου καὶ δὴ εἰς τὴν πρέπουσαν ἀναλογίαν καὶ 3) ἄμεσον ἐκθεσιν τῶν νεοσσῶν εἰς τὴν ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀναγκαιούσης βιταμίνης D₃.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ χορηγητέον λεύκωμα ὑφίστανται δύο γινῶμαι, ὅτι: 1) ἀρκεῖ σταθερὰ περιεκτικότης τοῦ σιτηρεσίου 15 — 16% εἰς ὄλικόν λεύκωμα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι πέρατος τῆς ἀναπτύξεως καὶ 2) ἀπαιτεῖται περιεκτικότης κατὰ μὲν τοὺς 2 πρώτους μῆνας 20 — 21%, ἀπὸ δὲ τοῦ τρίτου μηνὸς 15 — 16%.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν δεύτερον παράγοντα τῆς ἀναπτύξεως, οὗτος εἶναι ζήτημα ὀρθολογικῆς συνθέσεως τοῦ σιτηρεσίου, ὃ δὲ τρίτος ἀποτελεῖ συνάρτησιν τοῦ γεωγραφικοῦ στίγματος καὶ τῶν κλιματικῶν συνθηκῶν τῆς περιοχῆς ἐνθα ἐκτρέφονται οἱ νεοσσοί.

Εἰς διαιτητὰ πειράματα ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ Ζωοτεχνίας τῆς Α. Γ. Σ. οἱ

δύο ἐρευνῆται ἐμελέτησαν τὸν 1ον καὶ 3ον παράγοντα τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀποφαίνονται, διὰ στατιστικῆς ἀναλύσεως τῶν δεδομένων, ὅτι : 1) ἡ χορήγησις βιταμίνης D₃ εἴτε ὑπὸ μορφῆν ἀκτινοβολημένων ζωοστερινῶν, εἴτε ὑπὸ μορφῆν μουρουελαιίου καὶ μάλιστα εἰς δόσεις μέχρι 40 μονάδων Α.Ο.Α.Σ. ἀνὰ 100 γρ. συνόλου τροφῆς, δὲν τυγχάνει ἀπαραίτητος ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως ὀρθολογικῶς διατρεφομένων νεοσσῶν τοῦλάχιστον ὑπὸ τὰς κλιματικὰς συνθήκας τῶν Ἀθηνῶν, 2) ἡ χορήγησις βιταμίνης Α ὁμοίως δὲν ἀποδεικνύεται ἀπαραίτητος, ἐφ' ὅσον οἱ νεοσσοὶ διατρέφονται ὀρθολογικῶς καὶ λαμβάνουσι χλωρὰν νομῆν. 3) Ἡ ὑψηλὴ περιεκτικότης τοῦ σιτηρεσίου εἰς λεύκωμα ἀσκεῖ εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως, ἐμφαινόμενην ἐκ τῶν μεγαλύτερων τιμῶν τοῦ συντελεστοῦ K εἰς τὴν ἐξίσωσιν $W = Ae^{kt}$ καὶ τοῦ τρόπου μεταβολῆς τοῦ αὐτοῦ συντελεστοῦ συναρτήσει τοῦ χρόνου. Οἱ πλουσίως διατραφέντες νεοσσοὶ ἐμφανίζουν ταχύτεραν, ζωηρότεραν καὶ πλέον παρατεταμένην ἀνάπτυξιν. 4) Οἱ δύο ἐρευνῆται χρησιμοποιοῦντες περαιτέρω τὴν ἐξίσωσιν τῶν φθίνουσῶν ἀυξήσεων $W = R - Be^{-kt}$ ἦν ἀπλοποιοῦν εἰς $E = C - KW$ μελετοῦν τὴν ἰκανότητα ἐκμεταλλεύσεως τῶν θρ. στοιχείων τοῦ σιτηρεσίου ὑπὸ τῶν λαβόντων 21 % καὶ 16 % ὄλ. λεύκωμα νεοσσῶν καὶ διαπιστώνουν ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς ἀμυλαξίας εἶναι ὑψηλὴ, ὅχι μόνον καθ' ὃ διάστημα χορηγεῖται τῷ νεοσσῷ ἠύξημένη δόσις λευκώματος ἀλλὰ καὶ πολὺ μετ' αὐτό, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀπόκτησις μιᾶς ὀκτῆς ζ. βάρους ἐπιτυγχάνεται εἰς τοὺς πλουσίως διατραφέντας νεοσσοὺς μὲ 18 % ὀλιγωτέραν ἀμυλαξίαν. Ἀντιθέτως ἡ ἰκανότης ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λευκώματος εἶναι μεγαλύτερα εἰς τοὺς ὀλιγώτερον λεύκωμα λαβόντας νεοσσοὺς καὶ μάλιστα κατὰ 43,5 %, ἡ τοιαύτη ὅμως διαφορὰ φθίνει μέχρις ἀποκτίσεως 1 γρ. ζ. β. καὶ τελικῶς ἀναστρέφεται ὑπὲρ τῶν πλουσίως διατραφέντων (62 %). Προφανῶς, συμπεραίνουν οἱ κ. κ. Δημακόπουλος καὶ Καλαϊσάκης, ἡ πρόσθετος χορήγησις λευκώματος σπαταλᾶται παρὰ τοῦ ὄργανισμοῦ, δοθέντος ὅμως ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς ἀμυλαξίας εἶναι καλλιτέρα εἰς τοὺς πλουσίως διατραφέντας νεοσσοὺς, τυγχάνει ἀπαραίτητος ἡ περαιτέρω μελέτη τῆς ἐνδεικνυομένης περιεκτικότητος τοῦ σιτηρεσίου εἰς λεύκωμα καὶ ἀμυλαξίαν, τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς ἄλληλα ὡς καὶ τῆς ἡλικίας καθ' ἣν δέον νὰ λαμβάνη χώραν ἡ μεταβολὴ τῆς περιεκτικότητος τοῦ σιτηρεσίου εἰς λεύκωμα. Καθ' ὅσον ὅταν ἡ ἀμυλαξία ἦτο ἡ ἴδια (67 %) οἱ πλουσίως διατραφέντες νεοσσοὶ ὑπολείποντο εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ λευκώματος καὶ ὑπερεῖχον εἰς ἐκείνην τῆς ἀμυλαξίας, ὅτε δὲ ἡ ἀμυλαξία εἰς τοὺς πλουσίως διατραφέντας ὑπεβιάσθη εἰς 57 % ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς μὲν ἀμυλαξίας ἐμειώθη, χωρὶς ὅμως νὰ καταστῇ μικρότερα τῆς τῶν λαβόντων ὀλιγώτερον λεύκωμα, ἐκείνη δὲ τοῦ λευκώματος ἠύξθη καὶ ὑπερέβη τὴν τῶν ἄλλων.

Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΛΥΣΣΗΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ κ. E. S. Tierkel τῆς ὑπηρεσίας τῆς Δημοσίας ὑγείας τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, ἐπειδὴ ἡ λύσσα δεικνύει τάσεις ἐπικινδύνου ἐξαπλώσεως, ἡ ὑπηρεσία Δημ. ὑγείας συνέστησεν εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν καταπολεμήσεως αὐτῆς ἐξαρτωμένην ἐκ τοῦ Κτηνιατρικοῦ Ἱνστιτούτου τῆς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας μὲ σκοπὸν τὸν συντονισμόν καθ' ἅλασαν τὴν Ἐπικράτειαν τῶν μέτρων καταστολῆς τῆς νόσου ταύτης.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἀσχολεῖται μὲ τὰ κάτωθι προβλήματα.

1) Τὴν Ἐργαστηριακὴν διάγνωσιν. Δεδομένου ὅτι ἡ ἀνεύρεσις τῶν Σωματίων τοῦ Negri δὲν εἶναι πάντοτε σταθερὰ (10 - 12 % ἀρνητικὰ ἀποτελέσματα) προτείνεται ὁ ἐνοφθαλμισμὸς λευκῶν μυῶν διὰ νευρικῆς οὐσίας ἐκ λυσοσπόντων ζώων. Ἡ μέθοδος αὕτη θεωρεῖται ἀσφαλὴς καὶ ἡ διάγνωσις τίθεται, εἴτε ἐκ τῶν κλινικῶν συμπτωμάτων ἐπὶ τῶν ἐνοφθαλμισθέντων πειραματοζώων, εἴτε ἐκ τῆς ἀνευρέσεως τῶν Σωματίων Negri εἰς τὴν ἐγκεφαλικὴν οὐσίαν αὐτῶν.

2) Μελέτη τῶν διαφόρων προφυλακτικῶν ἐμβολίων τῶν χρησιμοποιουμένων δι' ἐμβολιασμόν τῶν κυνῶν καὶ ἰδίως τοῦ ἐπ' ἐσχάτων τεθέντος ἐν χρήσει Vaccin Avianisé (ζῶν ἰός στέλεχος Flury καλλιεργούμενος εἰς γόνιμα ὡά).

3) Συντονισμὸς λήψεως γενικῶν μέτρων καταστολῆς τῆς νόσου, ἥτοι περισυλλογὴ τῶν ἀδεσπότην κυνῶν, ἐξόντωσις τῶν ἀγρίων ζώων, ἀπομόνωσις τῶν λοιμουπόπτων, ἐφαρμογὴ τῶν προληπτικῶν ἐμβολιασμῶν κλπ.

4) Κατάρτισις στατιστικῶν καὶ διοργανώσις εἰδικῶν συνεδρίων καὶ

5) Διαφώτισις τοῦ κοινοῦ ὅπως ἐνστερνισθῇ τὰς ὑποδείξεις τῶν ἀρμοδίων καὶ ἐπικουρήσῃ διὰ τὴν ἐπιτυχῆ καταπολέμησιν τῆς ἐπικινδύνου ταύτης μάστιγος.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΖΩΟΤΙΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Νο 11 ΤΗΣ 31ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1951

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Δ.Γ.Ε. ἔλαβε τὰς κάτωθι πληροφορίας, τὰς ὁποίας σπεύδει νὰ ἀνακινώσῃ.

1) Τὸ Ἐπουργεῖον Γεωργίας τῆς Κολομβίας γνωρίζει (τηλ/μα 30-1-51) ὅτι διεπιστώθη ἡ ὑπαρξις ἀφθώδους πυρετοῦ εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἀνατολικῶν πεδιάδων. Κατὰ τὸ Ἰνστιτούτον τοῦ Pirbricht (Μεγάλῃς Βρετανίας) ἡ ἐπιζωοτία ὀφείλεται εἰς ἰὸν τύπου O.

2) Κατ' ἀνακοίνωσιν, μὲ ἡμερομηνίαν 25-1-51, τοῦ Δρ. Φ. Παπαχριστο-

φίλου Διευθυντοῦ τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας Ὑπουργείου Γεωργίας εἰς Ἀθήνας, ὑφίσταται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν Ἑλλάδι κυρίως εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Ἀθηνῶν Ἐπιζωοτία ἀφθώδους πυρετοῦ λίαν σοβαρά, προκαλοῦσα βαρεῖας ἀπωλείας (θνησιμότης μέχρι 20 % εἰς ὄρισμένους σταύλους).

Τὸ αἷτιον εἶναι ἰὸς τύπου C, κατὰ διαπίστωσιν τοῦ Ζωοπροφυλακτικοῦ Σταθμοῦ Ρώμης καὶ τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀφθώδους πυρετοῦ τῆς Λυῶνος. Δὲν ἀποκλείεται καὶ ἄλλοι τύποι ἰοῦ νὰ ὑφίστανται καὶ ἰδίως ὁ τύπος A. Ἐλήφθησαν προφυλακτικὰ μέτρα καὶ ἰδίως ἐνοχρώσθη ἐμβολιασμὸς διὰ τριδυνάμου ἐμβολίου O + A + C (ὁ τελευταῖος τύπος ἀπεμονώθη τελευταίως ἐκ παθολογικῶν ὑλικῶν προερχομένων ἐξ Ἑλλάδος).

3) Κατὰ τελευταίαν ἀνακοίνωσιν τοῦ Δρ. Guyaux Κτηνιάτρου Συμβούλου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἀποικιῶν τοῦ Βελγίου ἐσημειώθησαν τὸν Σ/βριον τοῦ 1950.

α) Λύσσα εἰς κύνας 9 κρούσματα εἰς Ἐπαρχίαν Leopoldville

» » βοοειδῆ 1 » » » Elisabethville

127 ἐμβολιασμοὶ διενεργήθησαν διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ἐξάπλωσις.

β) 2 ἐστία πανώλους ὀρνίθων εἰς Leopoldville καὶ εἰς Elisabethville, 5442 ἐμβολιασμοὶ διενεργήθησαν διὰ τὸν ἐντοπισμὸν τῶν ἐστιῶν.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου

C. RAMON

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Νο 12 ΤΗΣ 7ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1951

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Δ. Γ. Ε. ἔλαβε τὰς ἀκολουθούσας πληροφορίας καὶ σπεύδει νὰ τὰς ἀνακοινώσῃ :

1. Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ Tel Aviv (Ἰσραήλ) ὑπὸ ἡμερομηνίαν 6ης Φεβρουαρίου, διεπιστώθη ἀφθώδης πυρετὸς ἐπὶ 127 βοοειδῶν εἰσαχθέντων ἐκ Τουρκίας καὶ τεθέντων ἐν ἀπομονώσει ἐπὶ ἓνα μῆνα εἰς Βυρητόν. Ἡ διαμετακόμισις ἐσταμάτησε, τὰ ζῶα ἀπομονώθέντα εἰς Χάϊφαν ἐσφάγησαν τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς των (Dr Freund Διευθυντῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἰσραήλ).

2. Δι' ἀεροπορικῆς ἐπιστολῆς ἐκ Pretoria Νοτίου Ἀφρικῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 31 Ἰανουαρίου ἀνακοινοῦται ὅτι διεπιστώθη ἐστία ἀφθώδους πυρετοῦ τὴν 19-1-51 εἰς τὰ βοοειδῆ τῆς συνοριακῆς ζώνης τοῦ Park National Kruger. Ἡ νόσος εἶχεν ἐμφανισθῆ εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον τὸ 1944-45. Ἐκτοτε ἡ Νοτιοαφρικανικὴ Ἐνωσις ἐθεωρεῖτο ἀπηλλαγμένη τῆς νόσου. Ὅλα τὰ μέτρα ἐλήφθησαν διὰ τὴν περιστολὴν καὶ κατάπνυξιν τῆς ἐστίας (Dr Diesel Διευθυντῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας Νοτιοαφρικανικῆς Ἐνώσεως Pretoria).

3. Ἀγγέλλεται ὁ θάνατος ἐνὸς Εὐρωπαίου τοῦ Leopoldville, δηχθέντος ὑπὸ λυσσῶντος κύνος.

4. Ἐσημειώθη ἡ παρουσία τοῦ *Schistosoma bovis* εἰς τὰ βοοειδῆ τῆς Κεντρῶας Ἀφρικῆς,

5. Τὸ Δελτίον ὑπ' ἀριθ. 553 τῆς 5 Φεβρουαρίου δημοσιευόμενον ὑπὸ τῆς Ἀργεντινῆς Πρεσβείας εἰς Παρισίους γνωρίζει, ὅτι ὅλοι οἱ κύνες τῆς πόλεως τοῦ Buenos Aires θὰ ἐμβολιασθῶν ἐναντίον τῆς λύσσης.

6. Ἐγνώσθη ραδιοφωνικῶς ὅτι ἐσημειώθη ἀναζωπύρωσις τῆς ψευδοπανώλους τῶν ὀρνίθων (Newcastle Disease) εἰς Ἀγγλίαν.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου
G. RAMON

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Νο 13 ΤΗΣ 19ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1951

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου ἐπιζωοτιῶν ἀνακοινοῖ τὰς κάτωθι πληροφορίες.

1. Ὁ Καθηγητὴς Fluckiger Διευθυντὴς τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Οἰκονομίας Ἑλβετίας ἀνακοινοῖ ὅτι:

Τὴν 9ην Ἰανουαρίου 1951 διεπιστώθη μία πρώτη ἐστία ἀφθώδους πυρετοῦ εἰς τὸ Καντόνιον τῆς Schaffhoyse, ἡ ὁποία πιθανῶς προῆλθεν ἐκ γεωμήλων προοριζομένων διὰ σποράν, μεμολυσμένων δι' ἰοῦ τοῦ ἀφθώδους καὶ εἰσαχθέντων ἐξ Ὀλλανδίας. Ἡ ἐστία ταχύτατα ἐνετοπίσθη καὶ ἀπεσβέσθη διὰ τῶν συνήθων μέσων.

Τὴν 24ην Ἰανουαρίου ἐνεφανίσθη νέα ἐστία ἀφθώδους εἰς τὸ Καντόνιον τῆς Thurgovie. Ἡ ἐστία αὕτη φαίνεται ὅτι ἐδημιουργήθη διὰ τῆς εἰσαγωγῆς γεωμήλων προερχομένων ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς Lille (Βόρειος Γαλλία). Ἡ ἐστία ἐξηκλώθη ταχύτατα καὶ τὴν 15ην Φεβρουαρίου 33 σταῦλοι ἐφέροντο μεμολυσμένοι.

Ἐξ ἄλλου ὁ ἀφθώδης ἐνεφανίσθη εἰς τὸ Καντόνιον τοῦ Saint (2 σταῦλοι) καὶ εἰς τὸ Καντόνιον τῆς Zurich (2 σταῦλοι).

Ὁ ἐν λόγῳ ἰὸς εἶναι λίαν λοιμογόνος.

Ἄμα τῇ ἐμφανίσει τῆς νόσου ἐλήφθησαν μετ' αὐστηρότητος καὶ ἄνευ χρονοτριβῆς ἅπαντα τὰ μέτρα καταπολεμησέως.

α) Ἄμεσος θανάτωσις τῶν ζῶων τῶν μεμολυσμένων σταύλων.

β) Προληπτικὸς ἐμβολιασμὸς ὄλων τῶν βοοειδῶν τῶν περιχώρων. Ἀπὸ τῆς 9ης Ἰανουαρίου καὶ μέχρι σήμερον ἐνεβολιάσθησαν 100.000 βοοειδῆ χωρὶς νὰ σημειωθῇ οὐδεμία διάσπασις τῆς ἀνοσίας

γ) Ἄμεσος ἀπαγόρευσις μετακινήσεως βοοειδῶν, ἀγορῶν, δημοσίων συγκεντρώσεων κλπ.

δ) Ἀπολύμανσις τῶν μεμολυσμένων σταύλων καὶ προληπτικὴ ἀπολύμανσις ὄλων τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν μόλυνσιν τοιούτων.

Τέλος, ἐπειδὴ ἐσημειώθησαν πολλὰ κρούσματα ἀφθώδους εἰς Γαλλίαν πλησίον τῶν Γαλλοελβετικῶν συνόρων, αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ κατὰ μῆκος τῶν συνόρων τούτων ἀπηγορεύθησαν.

2. Εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν δελτίον τῆς Δανίας ἀνεκοινώθη ἐκ μέρους τοῦ Dr Gerhard Petersen Διευθυντοῦ τῆς Κτηνιατρικῆς Ὑπηρεσίας ὅτι ὑπῆρχον τὴν 6ην Φεβρουαρίου ἐν Δανίᾳ 5 ἐστία ἀφθώδους καὶ τὴν 13ην Φεβρουαρίου 3 ἐστία.

3. Δεδομένης, ἀφ' ἐνὸς τῆς ἀναζωπυρώσεως τοῦ ἀφθώδους πυρετοῦ εἰς πλείστας χώρας, Βέλγιον, Δανίαν, Γαλλίαν Ἑλλάδα, Ὀλλανδίαν, Ἑλβετίαν, Κολομβίαν, Μεξικόν, Βενεζουέλαν κλπ., ἀφ' ἑτέρου τῆς μεγάλης νοσηρότητος καὶ μεταδοτικότητος τοῦ ἀπομονωθέντος ἐν Ἑλβετία ἰοῦ, τὸ Γραφεῖον συνιστᾷ πανταχοῦ τὴν μεγαλυτέραν ἐπαγρύπνησιν. Παρακαλεῖ δὲ ὅπως ἐνημερωθῆ τὸ ταχύτερον μὲ τὸ νέον αὐτὸ ἐπιζωοτικὸν κύμα ἀφθώδους πυρετοῦ, ἵνα δυνηθῆ νὰ διαβιβάσῃ τὸ ταχύτερον τὰς ληφθησομένας πληροφορίας.

Ἐπὶ πλέον τὸ Γραφεῖον ὑπενθυμίζει ὅτι εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν προσβεβλημένων ὑπὸ τοῦ ἀφθώδους (ἢ ἄλλης νόσου) Χωρῶν διὰ νὰ χορηγήσῃ ἀπὸ πληροφορίαν καὶ συμβουλὴν διὰ τὰ ληφθησόμενα μέτρα καὶ ἐν ἀνάγκῃ ν' ἀποστείλῃ ἐπιτοπίως ἕναν ἢ περισσοτέρους ἐμπειρογνώμονας.

4. Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἀποικιῶν τοῦ Βελγίου ἀνακοινούται ὅτι διὰ νὰ περιορισθῆ ἡ ἐπέκτασις τῆς λύσεως εἰς Βελγικὸ Κογκό, ἀπαγορεύεται ἀπὸ 14-2-51 ἡ εἰσαγωγή, ἐξαγωγή καὶ διαμετακόμισις τῶν κυνοειδῶν καὶ αἰλουροειδῶν κατοικιδίων καὶ ἀγρίων.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου

G. Ramon

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Νο 14 ΤΗΣ 25ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1951

Ἡ διεύθυνσις τοῦ Δ.Γ.Ε. ἀνακοινεῖ τὰς κάτωθι πληροφορίας :

1) Ἡ Διεύθυνσις τῆς Κτηνιατρικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος (Κύριος Φ. Παπαχριστοφίλου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 21 Φεβρουαρίου

Ὁ Ἀφθώδης πυρετός ἐσημειώθη εἰς ἕν φορτίον 310 βοοειδῶν προερχομένων ἐκ Συρίας καὶ Λιβάνου. Διετάχθη ἡ ἀμσος σφαγῆ τῶν ζώων τούτων δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου 1951 καὶ ἀπηγορεύθη πᾶσα εἰσαγωγή σφαγίων ἐκ τῶν ὡς ἄνω χωρῶν.

2) Ἡ Γενικὴ Διοίκησις τῆς **Μοζαμβίκης** (τηλεγράφημα 28ης Φεβρουαρίου).

Ἐπιζωοτιῶν
Ἄφθώδης πυρετός ἐσημειώθη ἐπ' ἐσχάτων ἐπὶ 53 βοοειδῶν τῆς περιφερείας Noamba ὑπὸ ἐλαφρὰν μορφὴν.

3) **Εἰς Μαδαγασκάρην** ἐπιπολάζει ἤδη ἡ ἐπιζωοτία Μολυσματικὴ παραπληγία τῶν χοίρων (Νόσος τοῦ Teschen) ἰδίως εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Tananarive (Ἐπιζωοτικὸν Δελτίον Μαδαγασκάρης τῆς 19)2)51).

4) Πληροφορίαι ἐπὶ τῆς σημειωθείσης ἐν Μεγ. Βρετανία ἐπιζωοτίας πανώλους τῶν ὀρνίθων (συμφώνως πρὸς δημοσίευσιν τοῦ Veterinary Record τῆς 3)2)51).

Ἐπιζωοτιῶν
 Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας προέβη εἰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐσημειώθησαν 260 ἐστίαί τῆς νόσου. Ἐλήφθησαν ὅλα τὰ μέτρα πρὸς περιστολὴν, συνιστάμενα εἰς τὴν θανάτωσιν τῶν ἀσθενῶν καὶ λοιμυπότων, ἀπομόνωσιν τῶν ὑπόπτων ἐστιῶν, ἀπολυμάνσεις, πρακτικὰς συμβουλὰς διὰ τὴν ἔγκαιρον διάγνωσιν τῆς νόσου ὑπὸ τῶν κτηνοτρόφων, ἀπαγόρευσιν εἰσαγωγῶν ζώντων καὶ σφαγέντων πουλερικῶν ἐκ χωρῶν προσβεβλημένων ἐκ τῆς νόσου ταύτης. Ἀπεφασίσθη νὰ ἀκολουθηθῆ τὸ σύστημα τῆς θανατώσεως πρὸς κατάπνιξιν τῶν ἐστιῶν καὶ ἐὰν τοῦτο δὲν ἦθελε κριθεῖ λυσιτελές, τότε θὰ ἀντιμετωπισθῆ, ἢ ἐφαρμογὴ ἄλλων μέτρων, καίτοι κρίνεται ὅτι πᾶσα ἄλλη γνωστὴ μέθοδος προφυλάξεως δίδει ἀποτελέσματα ὀλιγώτερον ἀποτελεσματικά.

Ὁ Διευθυντὴς

C. RAMON

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Νο 15 ΤΗΣ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 1951.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐπιζωοτιῶν ἀνακοινεῖ τὰς κάτωθι πληροφορίας.

1) Κατὰ τὸν Καθηγητὴν Fluckiger Διευθυντὴ τῆς Κτηνιατρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Οἰκονομίας τῆς Ἑλβετίας, ἡ σημειωθείσα ἐπιζωοτία ἀφθώδους πυρετοῦ ἐν Ἑλβετίᾳ, καὶ ἡ ὁποία εἶχε ἀνακοινωθεῖ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 13 19)2)51 ἐγκύκλιον, δύναται νὰ θεωρηθῆ κατασταλεῖσα, χάρις εἰς τὰ ριζικὰ μέτρα τὰ ὁποία ἐλήφθησαν καὶ ἰδίως εἰς τὴν θανάτωσιν καὶ τὸν ἐμβολιασμόν. Μόνον μία ἐστία ὑφίσταται σήμερον, ἡ ὁποία τείνει νὰ ἀποσβεσθῆ.

2) Ἀπόσπασμα ἐκ τῶν Ὑγειονομικῶν Δελτίων τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

Ἐνῶ τὴν 1ην Σεβρίου 1950 ὑπῆρχε εἰς τὴν Δυτ. Γερμανίαν μία μόνον ἐστία ἀφθώδους, τὴν 15ην Φεβρουαρίου ἐσημειοῦντο 620 ἔτεροι εἰς 231 Κοινότητες.

3) Κατὰ τὰς τελευταίας πληροφορίες ἐκ Μαδαγασκάρης, ἡ ἐπιζωοτία ἐπὶ χοίρων τῆς περιοχῆς τῆς Tananariva ἐταυτοποιήθη ὡς νόσος τοῦ Tesehen.

4) Κατ' ἐκθεσιν διαβιβασθεῖσαν παρὰ τοῦ Sir Dallingy Δ)ντοῦ τῆς Κτηνιατρικῆς Ἑπιζωοτίας τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἡ ἐπιζωοτία τῆς ψευδοπανώλους ἥτις ἐνέσκηψεν εἰς τὴν χώραν ταύτην εὐρίσκεται ἐν ὑφέσει, καὶ δὲν παρουσιάζεται πλέον εἰμὴ ὡς ἐλαφρὰ νόσησις. Κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον ἐξεδηλώθησαν τὰ ἐλάχισται νέαι ἐστία, χωρὶς ἐξαπλώσεως.

Τὴν 1ην Μαρτίου 1951 δὲν ὑπῆρχον πλέον παρὰ 8 ἐστία εἰς Ἄγγλιαν καὶ 2 εἰς Σκωτίαν.

Ὁ Δ)ντὴς τοῦ Γραφείου

C. RAMON

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀπολύσεις ἐφέδρων κτηνιάτρων

Διὰ Β. Δ. ἀπελύθησαν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ οἱ κάτωθι ἐφεδροὶ κτηνιατρικοὶ ἀξιωματικοί:

Ἑποκτηνίατρος Θεωμᾶς Μαργαρίτης, καὶ οἱ ἀνθυποκτηνίατροι, Δημόλικας Βασίλειος, Σακελαρίδης Θεόδωρος, Σπυριδάκης Σπυρίδων, Φουράκης Παῦλος, Σωτηρόπουλος Κων)τίνος τοῦ Σ., Ζαρκοδήμος Γρηγόριος καὶ Τριαντόπουλος Ἐλευθέριος.

Προαγωγὰὶ Πολ. Κτηνιάτρων

Διὰ Β.Δ. προήχθησαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Τμηματάρχου Α'. οἱ Τμηματάρχαι Β'. κ.κ. Δοντᾶς Κωνσταντῖνος καὶ Καρδάσης Ἰωάννης.

Μεταβολαὶ καὶ κινήσεις Πολ. Κτηνιάτρων

Ἀπεσπᾶσθη ἐπὶ ἐξάμηνον ὁ κ. Σπαῆς Ἀλέξανδρος εἰσηγητῆς, παρὰ τῷ Κτηνιατρικῷ Μικροβιολογικῷ Ἰνστιτούτῳ Ἑπιζωοτιολογικοῦ Γραφείου Γεωργίας.

Ἀνεχώρησεν ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ εἰς Ἰταλίαν, Γαλλίαν, Ὀλλανδίαν ὁ μικροβιολόγος κ. Τζωρτζιάκης Νικόλαος πρὸς μελέτην διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἴδρυσιν Ἀντιαρθρώδους Ἰνστιτούτου.

Ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς ἀνά τὴν Περσῶν Ἀνατολὴν περιουσίας του διὰ τὴν προμήθειαν ζώων ὁ Νομοκτηνίατρος κ. Ξηρουχάκης Ἐμμανουήλ.

Κρεοσκοπικαὶ πληροφορίες

Ἑπὶ τῆς Κρεοσκοπικῆς Ἑπιζωοτίας κατεσχέθησαν καὶ κατεστράφησαν ἀκέραια 4 βοοειδῆ καὶ 474 προβατοειδῆ διὰ σηψαίμειαν καὶ 4 χοῖροι διὰ τριχινίασιν. Ἐπίσης σπλάγχνα βοειδῶν 481 διὰ φυματίασιν, 2603 διὰ ἐχينوκοκκίασιν, 1078 διὰ διστομίασιν, καὶ 210 δι' ἄλλας αἰτίας. Ὡσαύτως 7481 ὄκ. ἰχθύων καὶ 15 ὄκ. τυροῦ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

M. E. SYNODINOS Contribution à l' etude du dosage de l' adrenaline.
(Συμβολή εις τήν μελέτην τοῦ ποσοτικοῦ προσδιορισμοῦ τῆς Ἀδρεναλίνης)
R. Foulon, 29 Rue Deparcieux, Paris 14e - 1950.

Μεταξύ τῶν διαφόρων μεθόδων τῶν χρησιμοποιουμένων διά τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀδρεναλίνης ὁ συγγραφεὺς περιγράφει ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι λόγῳ τῆς εὐαισθησίας τῶν χρησιμοποιουμένων διά τὸν προσδιορισμὸν τῆς Ἀδρεναλίνης εἰς τὸ αἷμα, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐκθίεται ἰδίαν μέθοδον διά τῆς παρα-νιτροανιλίνης, ἥτις εἶναι κατὰ πολὺ ἀπλουστερα τῶν μέχρι σήμερον γνωστῶν.

Ἡ μέθοδος αὕτη βασίζεται ἐπὶ τῆς κυανῆς χροιάς τὴν ὁποίαν δίδει ἡ Ἀδρεναλίνη παρουσία ὀξύνου διαλύσεως παρα-νιτρονιλίνης, τῇ προσθήκῃ Νιτρῶδους Νατρίου καὶ ἀλκαλοποιήσεως.

Ἡ εὐαισθησία τῆς μεθόδου ἥτις ἐξικνεῖται μέχρι 10 - 7 ἐπιτρέπει τὸν χρωματομετρικὸν προσδιορισμὸν τῆς Ἀδρεναλίνης εἰς πυκνότητα 0,1 - 16 mg. κατὰ κ. ἑ. δύναται δὲ νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς Ἀδρεναλίνης εἰς τὰ ἐπινεφρίδια. Ἡ χρησιμοποίησις εἰς τὸ αἷμα παρουσιάζει εἰσέτι δυσκολίας τινάς, τὰς ὁποίας ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔρευναί ἐλπίζεται ὅτι θὰ ὑπερικήσῃ. K.B.T.

ΝΙΚ. ΑΣΠΙΩΤΗ Φυσιολογικὴ Διατροφή τῶν Ζώων. Ἀθήνα 1950.

Τὸ ἐξαιρετὸν σύγγραμμα τοῦ συναδέλφου κ. Ν. Ἀσπιώτη ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ ἐν κενὸν ὑφιστάμενον πράγματι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κτηνιατρικὴν Βιβλιογραφίαν.

Μὲ μεγάλην σαφήνειαν ἀλλὰ καὶ γλαφυρότητα πραγματεύεται θέματα, ἅτινα ἐνέχουσιν μεγίστην σπουδαιότητα τόσον διά τὴν βελτίωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κτηνοτροφίας ὅσον καὶ τὴν ὀρθολογικὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῆς. Δὲν εἶναι βεβαίως δυνατόν νὰ δοθῇ εἰς ὀλίγας γραμμάς ἀνάλυσιν ἐνὸς βιβλίου καλύπτοντος 300 σχεδὸν σελίδας, δι' ὃ καὶ ἀρκούμεθα νὰ ἀναφέρωμεν τὸ περιεχόμενον τῶν 14 κεφαλαίων εἰς τὰ ὁποῖα τοῦτο διαιρεῖται:

Βασικαὶ ἀρχαὶ τῆς φυσιολογικῆς διατροφῆς. Ἡ ἐνέργεια. Αἱ πρωτεΐδαι. Αἱ μὴ ἄζωτοῦχοι ὀργανικαὶ θρεπτικαὶ οὐσίαι. Αἱ ἀνόργανοι οὐσίαι (ἄλατα). Αἱ βιταμῖναι. Αἱ ξηραὶ οὐσίαι τοῦ σιτηρεσίου. Τὸ πόσιμον ὕδωρ. Ὁ καθορισμὸς τῶν εὐθηνότερων τροφῶν. Νομεντικοὶ πόροι τοῦ Κράτους. Αἱ θρεπτικαὶ ἀνάγκαι τῶν ζώων τῆς Ἑλλάδος. Διατρέφονται φυσιολογικῶς τὰ ζῶα ἐν Ἑλλάδι; Ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς φυσιολογικωτέραν διατροφήν τῶν ζώων μας:

Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο κεφάλαιον ὁ συγγραφεὺς προτείνει σειρὰν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐφαρμοζόμενα θὰ ἐπιφέρουν πράγματι σημαντικὴν βελτίωσιν εἰς τὴν Ἑθνικὴν μας Κτηνοτροφίαν. K.B.T.

ΛΑΘΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Τὰ λάθη εἶνε ἀνθρώπινα καὶ φυσικὸν εἶνε καὶ τὸ Δελτίον τῆς Ἑλλ. Κτηνιατρικῆς Ἑταιρείας—ἔργον ἀνθρώπινον καὶ αὐτό—νὰ μὴ δύναται νὰ τὰ ἀποφεύγῃ. Πάντως παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνώσται τοῦ Δελτίου, εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ὁποίων περιπίπτουν τυχὸν λάθη, νὰ τὰ καθιστῶσι γνωστὰ εἰς τὴν Σύνταξιν τοῦ Δελτίου ἐγκαιρῶς πρὸς διόρθωσιν των.

Οὕτω οἱ ἀναγνώσται παρακαλοῦνται νὰ διαγράψουν ἐκ τοῦ τελευταίου στίχου τῆς σελίδος 38 τοῦ 1ου τεύχους τοῦ Δελτίου τὰς λέξεις «εἶτε ἐξ ἀντιβιταμινώσεως» αἰτινες (μὴ ὑπάρχουσαι εἰς τὸ δακτυλογραφημένον κείμενον) ἀποτελοῦσι πλεονασμὸν.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Κ. Ταρλατζή και Θ. Χριστοδούλου: Αί μαστίτιδες τῶν ἀγελάδων καὶ ἡ ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίας ὑγείας σημασία αὐτῶν	Σελ. 54—61
Ἐμμ. Μαθθαϊάκη (Ἀρχικτηνιάτρου): Κλινικαὶ παρατηρήσεις καὶ αἰτιολογικαὶ ἔρευναι ἐπὶ τῆς μολυσματικῆς παραπληγίας τοῦ ἵππου. (Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)	» 62—71
Κωνστ. Σ. Κίννα: Περὶ τῶν ἐν ταῖς Ἴπποδρομίαις χρησιμοποιουμένων φαρμακευτικῶν οὐσιῶν (Ντόπιν) ὡς διεγερτικῶν μέσων	» 72—77
Ἀθανασίου Ἐπιτρόπου: Ἡ Κρατικὴ πρόνοια ὑπὲρ τῶν Γεωργοκτηνοτρόφων διὰ τῆς Κτηνιατρικῆς Περιθάλψεως	» 78—83
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ: Ἡ δι' ἀντιβιοτικῶν θεραπευτικὴ ἀγωγή ἐν τῇ Κτηνιατρικῇ	» 83—86
ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΗΜΕΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ	» 86—88:
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΠΙΖΩΤΙΩΝ	» 89—93
ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ	» 94
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ	» 95

TABLE DES MATIÈRES

TRAVAUX ORIGINAUX

E. Tarlatzis et Th. Cristodoulou: Les mammites des vaches et leur importance pour la santé publique	Pag. 54—61
Em. Mathaiakis (Lieut. Colonel Vétérinaire): Observations cliniques et recherches expérimentales sur la paraplegie infectieuse du cheval	» 62—71
C. Kinnas: Des substances pharmaceutiques employées pour le doping des chevaux de Course	» 72—77
A. Epitropou: La prévoyance sociale en faveur des éleveurs	» 78—83
EXTRAIT ET ANALYSES	» 83—88
INFORMATIONS DE L' OFFICE INTERNATIONAL DES EPIZOOTIES	» 89—93
NOUVELLES OFFICIELLES	» 94
BIBLIOGRAPHIE	» 95